

1974

Β. ΚΙΟΛΕΜΕΝΟΓΛΟΥ, ΙΑΤΡΟΥ

*Τέως επιμελητοῦ τῆς δερματολογικῆς καὶ συφιλιδολογικῆς
Κλινικῆς ἐν Μονάχῳ.*

ΤΑ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ

ΝΟΣΗΜΑΤΑ

SISMANOGLU
MEGARDO

ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΟΤΗ. — ΜΥΔΟΣΙΣ. — ΒΛΕΝΟΡ-
ΡΟΙΑ. — ΜΑΛΑΚΟΝ ΕΥΚΟΣ. — ΣΥΦΙΛΙΣ. —
ΑΤΟΜΙΚΗ ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ. — ΓΑΜΟΣ & ΑΦΡΟ-
ΔΙΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ. — ΣΤΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ. —
ΑΓΥΡΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ.

Τυπογραφικά Καταστήματα «Ἡ Ἀνατολή» — Πέραν.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1911

Β. ΚΙΟΛΕΜΕΝΟΓΛΟΥ, ΙΑΤΡΟΥ

Τέως ἐπιμελητοῦ τῆς δερματολογικῆς καὶ σφιδολογικῆς
Κλινικῆς ἐν Μονάχῳ.

ΤΑ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ

ΝΟΣΗΜΑΤΑ

ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΟΤΗΣ. — ΔΙΑΔΟΣΙΣ. — ΒΛΕΝΟΡ-
ΡΟΙΑ. — ΜΑΛΑΚΟΝ ΕΛΚΟΣ. — ΣΥΦΙΛΙΣ. —
ΑΤΟΜΙΚΗ ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ. — ΓΑΜΟΣ & ΑΦΡΟ-
ΔΙΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ. — ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ. —
ΑΓΥΡΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ.

Τυπογραφικὰ Καταστήματα «Ἡ Ἀνατολή» — Πέραν.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1911

 SISMANNOCILIO
MEGARON

«Ποίαν σημασίαν ἔχουσιν διὰ καὶ αὐτὰ ἀ-
κόμη τὰ θανασιμώτερα δηλητήρια διὰ τὴν ἀν-
θρωπότητα, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἀφροδίσιον
δηλητήριον; Αὐτὸ δηλητηριάζει τὰς πηγὰς τῆς
ζωῆς, πικραίνει τὴν γλυκεῖαν ἀπόλαυσιν τοῦ
ἔρωτος, φονεύει καὶ καταστρέφει τὴν ἀνθρω-
πίνην σποράν ἐν τῇ γενέσει τῆς, ἐπιδραῖ ἐπὶ τῆς
μελλούσης γενεᾶς, ὑπεισέρχεται εἰς τὸν κύκλον
τῆς ἡρέμου οἰκογενειακῆς εὐτυχίας, χωρίζει τὰ
τέκνα ἀπὸ τοὺς γονεῖς, τὴν σύζυγον ἀπὸ τὸν
σύζυγον, καὶ λύει οὕτω τοὺς ἰερωτέρους δεσμοὺς
τῆς ἀνθρωπότητος».

Hufeland

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν καταπληκτικὴν διάδοσιν τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων ἀπὸ τῶν κατωτάτων στρωμάτων τῆς κοινωνίας μέχρι τῆς ἀριστοκρατίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἐπικρατοῦσαν φοβερὰν ἀμάθειαν περὶ τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν τῶν νοσημάτων τούτων διὰ τ' ἄτομα, τὴν οἰκογένειαν, τὴν κοινωνίαν καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀπεφασίσαμεν νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸ ἡμέτερον κοινὸν τὴν σύντομον ταύτην πραγματείαν ἐν ἣ ἐκτίθενται ἐν ὀλίγοις ἢ διαδόσις, οἱ κίνδυνοι καὶ ἡ καταπολέμησις τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, ἢ ἀπ' αὐτῶν προφύλαξις καὶ τέλος τὸ ζήτημα τοῦ γάμου καὶ τῆς ἀγυρτείας ἐν σχέσει πρὸς τὰ νοσήματα ταῦτα. Οὐδεὶς δυστυχῶς μέχρι τῆς σήμερον ἀνέλαβεν ἐνταῦθα δι' οἰουδήτινος μέσον νὰ διαφωτίσῃ τὸ κοινὸν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἴσως φοβούμενος ὅτι θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν τόσον βαθέως ἐρριζωμένην ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἡμῶν καταστρεπτικὴν καὶ παράλογον σεμνοτυφίαν. Ἐνδέχεται βεβαίως τινὲς ν' ἀποδοκιμάσωσι τὸ διάβημα ἡμῶν τοῦτο, ἐλπίζομεν ὅμως ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν ἀναγνωστῶν θὰ τὸ ἐπικροτήσωσιν ὡς δυνάμενον νὰ ἔχῃ οὐκ ὀλίγα εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα. Οὐδόλως ἀρνούμεθα ὅτι εἶνε ἀδύνατον διὰ τῶν μέσων τούτων ὡς καὶ δι' ὅλων τῶν ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν ἡμῶν δυνάμεων νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ριζικὴ ἐξόντωσις τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, τῶν μαστίγων τούτων τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλ' ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων τῆς δράσεως ἡμῶν εἶνε δυνατὸν, ὡς ἐλπίζομεν, νὰ συντελέσωμεν ὅπωςδῆποτε εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς σημερινῆς οἰκτρᾶς καταστάσεως, εἰς ἣν εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν τὰ ζητήματα ταῦτα.

Κωνσταντινούπολις, Ἰούνιος, 1911.

Β. ΚΙΟΛΕΜΕΝΟΓΛΟΥ

1. ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Τὰ σπουδαιότερα τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, τὰ ὀφειλόμενα εἰς εἰδικὰ παθογόνα μικρόβια εἶνε τρία : ἡ **Βλεννόρροια**, τὸ **Μαλακὸν ἔλκος** καὶ ἡ **Σύφιλις**.

Τὰ νοσήματα ταῦτα μεταδίδονται συνήθως ἀπὸ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τοῦ ἀνδρὸς εἰς τὰ τῆς γυναικὸς καὶ τὰνάπαλιν. Σπανίως ὅμως μεταδίδεται ἡ βλεννόρροια διὰ μεμολυσμένων δακτύλων ἢ ἀντικειμένων εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸν πρωκτόν, ἡ δὲ σύφιλις ἀπὸ στόματος εἰς στόμα διὰ τοῦ φιλήματος καθὼς καὶ διὰ τῆς χρήσεως διαφόρων μεμολυσμένων ἀντικειμένων χρησιμοποιουμένων ὑπὸ συφιλιδικοῦ, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ποτηρίων, κοχλιαρίων, περονῶν, καπνοσυρίγγων, πνευστῶν μουσικῶν ὀργάνων καὶ ἄλλων, ἐκτὸς τούτου μεταδίδεται ἀπὸ τῶν πασχόντων μερῶν τοῦ σώματος τοῦ ἀσθενοῦς εἰς τοὺς δακτύλους τῶν ἰατρῶν καὶ μαιῶν κατὰ τὴν ἐξέτασιν καὶ θεραπείαν συφιλιδικῶν, ἀπὸ τοῦ στόματος συφιλιδικοῦ βρέφους εἰς τὴν θηλήν τοῦ μαστοῦ τῶν τροφῶν καὶ τὰνάπαλιν κατὰ τὸν θηλασμόν, εἰς τὸν βραχίονα κατὰ τὸν δαμαλισμόν, εἰς τὸ πρόσωπον κατὰ τὸ ξύρισμα καὶ ἀλλαχοῦ. Τὸ μαλακὸν ἔλκος σπανιώτατα ἀναφαίνεται μακρὰν τῶν γεννητικῶν ὀργάνων. Ἡ μετάδοσις αὕτη τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων ὀφείλεται εἰς τὴν ἐν μεγίστη ἀφθονίᾳ ὑπαρξείν τῶν εἰδικῶν μικροβίων ἐντὸς τοῦ ἐκκρίματος τῶν πασχόντων μερῶν. Τὰ δύο ἢ καὶ τὰ τρία τῶν νοση-

**Μεταδοτικό-
της.**

μάτων τούτων δύνανται νὰ παρουσιασθῶσι συγχρό-
νως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσθενοῦς.

Πᾶς τις συνουσιαζόμενος μετ' ἀσθενοῦς πάσχοντος ἀφροδισιόν τι νόσημα τῶν γεννητικῶν ὀργάνων συνή-
θως μολύνεται. Ἐνίοτε ὁμως, ἔνεκα διαφορῶν αἰτίων, δὲν ἐπακολουθεῖ μόλυνσις καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν ἐφαρμο-
σθῶσι τὰ κατάλληλα προφυλακτικὰ μέτρα.

Διάδοσις.

Περὶ ἀκριβοῦς στατιστικῆς τῶν ἀφροδισίων νοση-
μάτων εἰς τὰς πόλεις καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν μᾶλλον
πεπολιτισμένων κρατῶν τῆς ὑψηλίου δὲν δύναται νὰ
γίνῃ λόγος, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν νοσημάτων τούτων,
πολλῶ δὲ μᾶλλον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πρωτευούσῃ, ὅπου αἱ
στατιστικαὶ ἐν γένει εἶνε ἄγνωστοι.

Ἐφαρμόζοντες ὁμως ἐνταῦθα τὰς διαφορούς, ἔστω
καὶ ἀτελεῖς στατιστικάς, τὰς γενομένας εἰς διαφορούς
μεγαλουπόλεις τῆς Εὐρώπης, καταλήγομεν εἰς τοὺς ἐξῆς
κατὰ προσέγγισιν ἀριθμούς :

Ἐνταῦθα **κατ' ἔτος** ἐκ χιλίων νέων μεταξὺ τοῦ εἰ-
κοστοῦ καὶ τριακοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας οἱ διακόσιοι
περίπου ἦτοι τὸ πέμπτον, ὡς ἔγγιστα, πάσχει βλεννόρ-
ροϊαν, εἴκοσι δὲ καὶ τέσσαρες περίπου σύφιλιν. Ἄλλ'
ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν οἱ νέοι
ἐκτίθενται εἰς τοὺς κινδύνους τῆς μόλυνσεως εἶνε πολὺ
μακροτέρα τοῦ ἐνὸς ἔτους, ἦτοι διὰ τάξεις τινὰς νέων
πέντε, δι' ἄλλας δὲ πάλιν δέκα καὶ πλεον ἔτη, θὰ κατα-
λήξωμεν εἰς τὸ ἐξῆς ἐκπληκτικὸν συμπέρασμα: **Πᾶς**
νέος μετὰ πενταετῆ ἄγαμον βίον τοῦλάχιστον
ἄπαξ, μετὰ δεκαετῆ δὲ τοῦλάχιστον δις μολύνεται
ὑπὸ βλεννορροίας· ἐπίσης δὲ μετὰ πενταετῆ ἄγαμον
βίον πᾶς δέκατος, μετὰ δεκαετῆ δὲ πᾶς πέμπτος
νέος μολύνεται ὑπὸ συφίλιδος.

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι ὑπελογίσθησαν μετὰ μεγίστης
προσοχῆς καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς στατιστικὸς ὑπο-
λογισμοὺς τῶν καθηγητῶν Blaschko ἐν Βερολίῳ καὶ

Erh ἐν Χαϊδελβέργῃ (Heidelberg) καθὼς καὶ ἄλλων
ιατρῶν. Τὴν σημασίαν δὲ τούτων, ὅτι δηλαδὴ μεταξὺ
τεσσάρων ἢ πέντε ἀνδρῶν νυμφευομένων μετὰ τὸ τρια-
κοστὸν ἔτος πάντοτε ὁ εἷς εἶνε συφιλιδικός, θὰ ἴδωμεν
κατωτέρω.

Ἡ καταπληκτικὴ αὕτη διάδοσις, τὴν ὁποίαν δει-
κνύουσιν οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοί, ἄγει ἡμᾶς εἰς τὴν ὑπό-
θεσιν, ὅτι πιθανώτατα εἰς τ' ἀφροδίσια νοσήματα καὶ
ιδίως εἰς τὴν σύφιλιν ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ
ὀσημέραι προϊοῦσα ἐκφύλισις τοῦ πληθυσμοῦ τῶν με-
γαλουπόλεων.

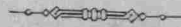
Εἶδομεν ἀνωτέρω, ὅτι ὅσον ὁ ἄγαμος βίος διαρκεῖ
περισσότερον, τόσον πιθανώτερα καθίσταται καὶ ἡ μό-
λυνσις ὑπὸ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, ἐκ τούτου δὲ
συμπεραίνομεν, ὅτι εἰς τὰς διαφορούς κοινωνικάς
τάξεις ἡ διάδοσις αὐτῶν εἶνε διάφορος, ὅπως ἄλλως τε
καὶ στατιστικῶς ἀπεδείχθη.

Ἡ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν αὐξανομένη διάδοσις τῆς
βλεννορροίας καὶ συφίλιδος ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος
εἰς τὰς προόδους τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου,
ἅτινα προσελκύνουσι τὸν χωρικὸν εἰς τὰς μεγαλουπόλεις
ὅπου ἡ μόλυνσις καθίσταται λίαν πιθανή.

Τὰ νοσήματα ταῦτα ὡς ἐκ τῆς μεγίστης σημασίας,
τὴν ὁποίαν ἔχουσι διὰ τὴν ὑγείαν τῶν λαϊκῶν ιδίως
τάξεων, δικαιολογοῦσι τὴν φροντίδα τῶν ἀληθῶν
ὑγειονολόγων καὶ κοινωνιολόγων πρὸς εὔρεσιν τρόπου
καὶ μέσων πρὸς καταπολέμησιν αὐτῶν.

2. ΒΛΕΝΝΟΡΡΟΙΑ

*Ὁξεία βλεν-
νόρροια.*

Τὸ συνηθέστατον τοῦτο νόσημα συνίσταται εἰς πυώδη φλεγμονὴν τῆς οὐρήθρας, ὀφειλομένην εἰς τὸ μικρόβιον τῆς βλεννορροίας, τὸν γονόκοκκον, ὅστις εὐρίσκεται ἐν μεγίστῃ ἀφθονίᾳ ἐντὸς τοῦ πύου. Ὁ ὑπὸ τοῦ γονοκόκκου μολυνθεὶς οὐδὲν ἀσύνηθες παρατηρεῖ κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ἡμέραν, συνήθως τὴν τρίτην, ἐνίοτε δὲ καὶ βραδύτερον αἰσθάνεται ἰδιαίοντα κνησμὸν καὶ γαργαλισμὸν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πέους καὶ καῦσιν κατὰ τὴν οὐρησιν κατὰ μῆκος τῆς οὐρήθρας, ἐκ τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἐκπιέσῃ σταγόνας τινὰς ὑγροῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον διαυγοῦς. Κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν ἐμφανίζεται εἰς τὸ ἐξωγκωμένον καὶ κατέρυθρον στόμιον τῆς οὐρήθρας ὑγρὸν θολερὸν καὶ πυῶδες, ἀπὸ δὲ τῆς πέμπτης μέχρι τῆς ἐνάτης ἡμέρας τὰ ἄνω συμπτώματα ἐπιδεινοῦνται καὶ τὸ ἔκκριμα καθίσταται ὑποκίτρινον καὶ ἀφθονον. Ἀπὸ τῆς δεκάτης συνήθως ἡμέρας οἱ πόνοι καὶ τὸ ἔκκριμα ἐλαττοῦνται ὀλίγον κατ' ὀλίγον, οὕτως ὥστε μετὰ τέσσαρας ἕως ἕξ ἑβδομάδας πάντα τὰ φαινόμενα δύναται νὰ ἐξαφανισθῶσι. Τοῦτο ὅμως συμβαίνει δυστυχῶς σπανιώτατα. Εἰς πάντας τοὺς βλεννορροϊκοὺς δὲν παρατηρεῖται ἡ τοιαύτη πορεία τῆς νόσου. Εἰς τινὰς ἀσθενεῖς ἡ φλεγμονὴ εὐθύς ἐξ ἀρχῆς εἶνε ἐλαφρὰ τὸ δὲ πυῶδες ἔκκριμα ἐλάχιστον, ἀλλ' ἡ διάρκειά καὶ ἐπιμονὴ δὲν ὑπολείπονται τῆς μετὰ βαρέων συμπτωμάτων ἐμφανιζομένης βλεννορροίας.

Καλὸν θεωροῦμεν νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι πᾶσα φλεγμονὴ ἦτοι πᾶν ἔκκριμα τῆς οὐρήθρας δὲν προϋποθέτει τὴν ὑπαρξιν τῶν γονοκόκκων. Ὑπάρχουσι μὴ γονοκοκκικαὶ οὐρηθρίτιδες ὁμοιόζουσαι ἐν πολλοῖς τὴν βλεννόρροϊαν καὶ ὀφειλόμεναι εἰς διαφόρους ἄλλας

αἰτίας. Ἡ διάγνωσις πρέπει νὰ τίθεται πάντοτε κατόπιν μικροσκοπικῆς ἐξετάσεως.

Ἡ βλεννόρροια θὰ ἦτον ἐλαφρὸν σχετικῶς νόσημα, ὡς τὸ μαλακὸν ἔλκος, ἐὰν περιορίζετο μόνον εἰς τὴν οὐρήθραν. Δυστυχῶς εἰς πολλοὺς τῶν βλεννορροϊκῶν ἡ φλεγμονὴ προσβάλλει ἐνίοτε τὴν οὐροδόχον κύστιν, τὸν προστάτην, τὴν ἐπιδιδυμίδα, τὰς σπερματοδόχους κύστεϊς καὶ τοὺς νεφροὺς, προκαλοῦσα οὕτω τὰς **κυστίτιδας, προστατίτιδας, ἐπιδιδυμίτιδας** (κοινῶς ὀρχίτιδας), **σπερματοκυστίτιδας** καὶ **νεφρίτιδας**, πάντα νοσήματα σοβαρά. Ἄλλοτε πάλιν, εὐτυχῶς ὅμως σπανιώτατα, ἡ βλεννόρροια ἀπὸ τοπικοῦ νοσήματος μετατρέπεται εἰς γενικόν, διὰ τῆς μολύνσεως τοῦ αἵματος, ὑπὸ τοῦ ὁποίου οἱ γονόκοκκοι μεταφέρονται καὶ ἐντοπίζονται εἰς τὰς ἀρθρώσεις, τὴν καρδίαν, τὸν νωτιαῖον μυελὸν καὶ τὰς μήνιγγας, ὅποτε ἀναπτύσσονται νοσήματα ἐπαπειλοῦντα καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζωὴν τοῦ ἀσθενοῦς, ὡς αἱ βλεννορροϊκαὶ **ἀρθρίτιδες, ἐνδοκαρδίτιδες, μυελίτιδες** μετὰ παραλύσεων τῶν κάτω ἄκρων καὶ τῆς κύστεως καὶ τέλος **μηνιγγίτιδες**.

Ἡ ἐμφάνισις τῶν ἐπιπλοκῶν τούτων ἐξαρτᾶται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τὸν τρόπον τοῦ ζῆν τοῦ ἀσθενοῦς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν καὶ τὸν τρόπον τῆς θεραπείας αὐτοῦ.

Εἰς πολλοὺς ἀσθενεῖς ἡ ὀξεία βλεννόρροια ἔνεκα διαφόρων αἰτίων καταστᾶ ἐντὸς μηνῶν τινῶν εἰς τὸ χρόνιον στάδιον, κατὰ τὸ ὅποιον ἡ πάθησις ἐντοπίζεται εἰς τινὰ μόνον μέρη τῆς οὐρήθρας. Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τὸ ἔκκριμα εἶνε ἐλάχιστον, παρουσιαζόμενον μόνον κατὰ τὴν πρωΐαν ὑπὸ μορφὴν μικρᾶς σταγόνης. Ἐνίοτε ἡ σταγὼν αὕτη ἐλλείπει καὶ ὡς μόνον σημεῖον τῆς χρονίας καταστάσεως τοῦ νοσήματος παρουσιάζονται ἐντὸς τῶν οὐρῶν ἴνες, αἵτινες ἔνεκα τοῦ βάρους τῶν καταπίπτουσιν **ἀμέσως** εἰς τὸν πυθμὲνα τοῦ οὐροδοχείου.

Ἐπιπλοκαί.

*Χρονία βλεν-
νόρροια*

Αί βαρεῖαι αὗται ἴνες συνίστανται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐκ πύου, ὡς φαίνεται κατὰ τὴν μικροσκοπικὴν αὐτῶν ἐξέτασιν, ἐνίοτε δ' ἐμπερικλείουσι καὶ γονοκόκκους. Ἴνες ἄνευ πύου, αἵτινες ὡς ἐλαφρόταται αἰωροῦνται ἐπὶ μακρὸν ἐντὸς τῶν οὖρων, δὲν ἔχουσι σπυδαίαν παθολογικὴν σημασίαν. Ἡ διάρκεια τῆς χρονίας βλεννορροίας εἶνε ἀπροσδιόριστος, αὕτη δύναται νὰ ὑφίσταται ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα καὶ ὁ πάσχων ἐξ αὐτῆς νὰ μεταδίδη τὴν βλεννόρροϊαν εἰς ἄλλον.

Διάρκεια.

Συνέπειαι.

Ἡ χρονία βλεννόρροια ἔχει συχνὰ ὡς συνέπειας τὰ σοβαρὰ **στενώματα τῆς οὐρήθρας**, τὴν **χρονίαν προστατίτιδα**, τὴν **ἀνικανότητα** καὶ τὴν **γεννητικὴν νευρασθένειαν**, ἥτις καὶ μέχρι αὐτῆς τῆς φρενοπαθείας δύναται νὰ φθάσῃ.

Θεραπεία.

Ἡ ὀξεῖα καὶ χρονία βλεννόρροια μετὰ τῶν ἐπιπλοκῶν αὐτῶν ἀπαιτοῦσι λελογισμένην εἰδικὴν θεραπείαν ὑπὸ ἱατροῦ, ὅστις ὀφείλει νὰ πορακολουθῇ δι' ἐπανειλημμένων μικροσκοπικῶν ἐξετάσεων τὴν πορείαν τῆς νόσου καὶ νὰ κανονίξῃ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν τὸν τρόπον τῆς θεραπείας.

Οἱ βλεννορροϊκοὶ πρέπει ν' ἀποφεύγωσι τὴν ὀλεθρίαν δι' αὐτοὺς συνήθειαν τῆς αὐτοθεραπείας, νὰ ἐκτελῶσι δὲ αὐστηρῶς τὰς συμβουλὰς καὶ διατάξεις τοῦ ἱατροῦ, πρὸς πρόληψιν τῶν ἐπιπλοκῶν καὶ τῆς εἰς τὸ χρόνιον στάδιον μεταπτώσεως τοῦ νοσήματος καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τελείας ἰάσεως.

Δυστυχῶς οὐδέποτε ἡ βλεννόρροια θεραπεύεται, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ ἱατρός, σχεδὸν πάντοτε ὁ ἀσθενὴς κωλύεται εἰς τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἱατρικῶν διατάξεων, θέλων πάντοτε νὰ τηρήσῃ μυστικὸν τὸ νόσημα ἢ ἀναγκαζόμενος νὰ μὴ διακόψῃ τὰς ἐργασίας του, αἵτινες προσπορίζουσιν αὐτῷ τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ὁ βλεννορροϊκὸς ὀφείλει πρὸ παντὸς ν' ἀποφεύγῃ τὰ οἰνοπνευματώδη ποτά, τὴν ὑπερβολικὴν σωματικὴν κόπωσιν, μάλιστα

δὲ τὸ χεῖριστον καὶ ἐπικινδυνωδέστερον πάντων, τὰς γεννητικὰς διεγέρσεις καὶ τὴν συνουσίαν.

Οἱ ἀσθενεῖς συχνάκις προβάλλουσιν εἰς τὸν ἱατρὸν τὴν ἐρώτησιν: «Πόσον καιρὸν θὰ διαρκέσῃ ἡ θεραπεία;» Εἰς αὐτὴν ὁ διάσημος Ricord ἔδιδε τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν: «**Ἡ βλεννόρροια ἀρχίζει ἀλλ' ὁ θεὸς γνωρίζει πότε θὰ παύσῃ**». Ἡ ἀπάντησις αὕτη εἶνε ὀρθοτάτη, διότι δυσκόλως δύναται ὁ ἱατρός νὰ καθορίσῃ τὴν διάρκειαν τῆς βλεννορροίας μέχρι τῆς τελείας ἰάσεως αὐτῆς, ἐκτὸς ἐὰν ἡ παῦσις τῆς ἐκκρίσεως θεωρηθῇ ὡς ἴασις, ὡς δυστυχῶς ἐνίοτε συμβαίνει. Ὁ ἱατρός δύναται προσέτι εἰς τὴν περὶ τῆς διαρκείας τῆς θεραπείας τοῦ νοσήματος ἐρώτησιν τῶν ἀσθενῶν ν' ἀπαντήσῃ ὡς ἐξῆς: «**Ὅσον ἀκριβέστερον καὶ πιστότερον θ' ἀπαλλαγῆτε τὰς διατάξεις μου, τόσοι ταχύτερον θ' ἀπαλλαγῆτε τοῦ νοσήματός σας**».

Διάρκεια Θεραπείας.

Τὸ σπουδαιότερον ζήτημα τῆς θεραπείας, τῆς βλεννορίας εἶνε ὁ ἀσφαλὴς καθορισμὸς τῆς ἰάσεως. Ἡ βλεννορροϊκὴ ἐκκρίσις ποτὲ δὲν παύει αἰφνιδίως ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον, οὐδεμίαν δ' ἐνόχλησιν αἰσθάνεται ὁ πάσχων περὶ τὰ τέλη τῆς θεραπείας, ἀλλ' ἀπλῶς μόνον ἐντὸς τῶν οὖρων παρατηροῦνται αἱ ἴνες, αἵτινες ἐμπερικλείουσι ἐνίοτε καὶ γονοκόκκους. Ἐὰν ὁ ἀσθενὴς κατὰ τὸ στάδιον τοῦτο τοῦ νοσήματος διακόψῃ τὴν θεραπείαν, διατρέχει πολλάκις τὸν μέγαν κίνδυνον τῆς χρονιότητος τῆς βλεννορροίας.

Καθορισμὸς ἰάσεως.

Ἡ βεβαιότης τῆς ἰάσεως εἶνε πολλάκις πολὺ δυσκόλος, ἡ δὲ δυσκολία ἐγκεῖται εἰς τὸ νὰ διαγνώσῃ ὁ ἱατρός, ἐὰν πρόκειται περὶ ἀπλοῦ κατάρρου τῆς οὐρήθρας ἢ περὶ βλεννορροίας ἐν τῷ χρόνιῳ αὐτῆς σταδίῳ. Ἡ διάγνωσις τῆς τελείας ἰάσεως κατορθοῦται μόνον διὰ τοῦ μικροσκοπίου καὶ ἄλλων τινῶν εἰδικῶν ἐξετάσεων.

Μετὰ τὴν ἴασιν τῆς βλεννορροίας ἦτοι μετὰ τὴν παν-

τελή εξαφάνισιν τῶν γονοκόκκων παραμένει εἰς πολλοὺς καὶ δὴ εἰς τοὺς πλείστους τῶν ἀσθενῶν ἐπίμονος ἀπλοῦς καὶ μὴ μολυσματικὸς κατάρρους τῆς οὐρήθρας, ὅστις ἐνίοτε ἀφ' ἑαυτοῦ εξαφανίζεται, ἐνίοτε ὅμως ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενος χωρὶς νὰ συνεπάγεται κίνδυνόν τινα διὰ τὸν πάσχοντα. Ἐν τούτοις τὸ τοιοῦτον πρέπει ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη νὰ καθορισθῇ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ.

Οἱ ἐκ τῆς βλεννορροίας κίνδυνοι.

Ἡ βλεννόρροια, τὸ κοινότατον τοῦτο ἀφροδίσιον νόσημα ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐπασχε καὶ πάσχει ἡ πλειονότης τοῦ ἄρρενος τοῦ πληθυσμοῦ ἐθεωρεῖτο μέχρις ἐσχάτων ὡς ἐλαφρόν τι καὶ συνεπῶς ἀσήμαντον νόσημα. Δὲν ἀρνούμεθα βεβαίως, ὅτι ἡ βλεννόρροια εἰς τοὺς πλείστους τῶν ἀσθενῶν εἶνε νόσημα ἐλαφρόν ἰδίως ὅταν οὔτοι θεραπευθῶσιν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς καλῶς, πλην δέον ἀφ' ἑτέρου νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι οὐχὶ σπανίως τὸ πάθος τοῦτο ἔνεκα τῶν ἐπιπλοκῶν καὶ τῆς εἰς τὸ χρόνον στάδιον συχνῆς μεταπτώσεως, καταντᾷ νόσημα σοβαρώτατον ἐνίοτε δὲ καὶ θανατηφόρον.

Λόγου γενομένου ἀνωτέρω περὶ τῶν διαφόρων ἐπιπλοκῶν τῆς βλεννορροίας πρόσφορον θεωροῦμεν ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα κάπως ἐκτενέστερον τοὺς κινδύνους, οἵτινες προκύπτουσιν ἐκ τινῶν ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν πάσχοντα.

Ἄρθριτις.

Διὰ τῆς μολύνσεως τοῦ αἵματος, ὡς εἶπομεν, μεταφέρεται ὁ γονόκοκκος εἰς διαφόρους ἀρθρώσεις καὶ προκαλεῖ τὰς βλεννορροϊκὰς ἀρθρίτιδας. Αὗται ἔνεκα τῆς ἐνίοτε ἐπερχομένης ἀγκυλώσεως τῆς προσβληθείσης ἀρθρώσεως περιπίπτουσι συχνάκις εἰς παντελῆ ἀχρηστίαν. Ἐπειδὴ δὲ συνήθως προσβάλλονται κατὰ προτίμησιν αἱ μεγάλαι ἀρθρώσεις, ὡς ἡ τοῦ γόνατος, ἀγκῶνος, ποδός, χειρὸς καὶ ἄλλων, ὁ πάσχων καθίσταται ἐνίοτε ἀνίκανος πλέον πρὸς ἐργασίαν. Μεταξὺ πολλῶν θ' ἀρκεσθῶμεν ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα τὸ ἐξῆς παράδειγμα: Γραμματεὺς τραπεζιτικοῦ καταστήματος ἔπαθε κατὰ

τὴν διάρκειαν ὀξείας βλεννορροίας ἀρθρίτιδα βλεννορροϊκὴν τῆς ἀρθρώσεως τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἐπῆλθεν ἀγκυλώσις αὐτῆς, ἣτις ἠνάγκασε τὸν δυστυχῆ τοῦτον νέον νὰ παραιτηθῇ τῆς λαμπρᾶς θέσεως, εἰς ἣν εἶχε προαχθῆ καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηρτάτο τὸ εὐέλπι μέλλον του.

Ἐπίσης σοβαρώταται εἶνε αἱ συνέπειαι τῆς διὰ τοῦ *Ἄρθριτις.* γονοκόκκου μολύνσεως τῶν ὀφθαλμῶν δι' ἀκαθάρτων χειρῶν, διὰ διαφόρων ἀντικειμένων, ὡς καὶ κατὰ τὸν τοκετὸν βλεννορροϊκῆς γυναικός. Ἡ ὀφθαλμία αὕτη καταλήγει πολλάκις εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν δύο ἐπιφέρουσα οὕτω τὴν τελείαν τύφλωσιν. Πᾶς τις θὰ φοίξῃ μανθάνων ὅτι *Ἐξήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τῶν τυφλῶν ὀφείλουσι τὴν τύφλωσιν αὐτῶν εἰς τὴν φοβερὰν αὐτὴν μάστιγα τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν βλεννόρροϊαν.*

Ἴδωμεν ἤδη τοὺς κινδύνους τῆς βλεννορροίας εἰς *Κίνδυνοι διὰ τὴν γυναῖκα.* τὴν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν μολύνει συνήθως ὁ χρονίως πάσχων ἀνὴρ, ὅστις νομίζων ἑαυτὸν ἰαθέντα συνάπτει γάμον. Εἰς αὐτὴν αἱ συνέπειαι τοῦ νοσήματος εἶνε ἀσυγκρίτως σοβαρώτεραι, διότι ὁ γονόκοκκος ἀπὸ τῶν ἐξωτερικῶν γεννητικῶν τῆς γυναικός ὀργάνων εἰσδύει καὶ εἰς τὰ ἐσωτερικὰ καὶ τοιοῦτοτρόπως τὸ φαινομενικῶς ἀθῶον τοῦτο νόσημα προκαλεῖ βαρείας παθήσεις τοῦ ὑπογαστρίου, αἵτινες οὐχὶ σπανίως ἀπαιτοῦσι χειρουργικὰς ἐπεμβάσεις, ἐπιφέρουσι δὲ πολλάκις μετὰ πολυετῆ τυρρανικὴν ζωὴν τὸν θάνατον.

Ἐναντὶ πάσης ἄλλης περιγραφῆς τῆς βλεννορροίας παρὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν κινδύνων αὐτῆς θὰ προτιμήσωμεν νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα τὴν ἐξῆς οἰκτρὰν εἰκόνα ἐκ τῆς ζωῆς, ἣτις δυστυχῶς συχνάκις παρουσιάζεται εἰς τοὺς ἱατρούς:

Ἄνθρωπος παθὼν πρὸ καιροῦ βλεννόρροϊαν νυμφεύεται. Οὐδὲν σημεῖον πλέον τοῦ νοσήματός του

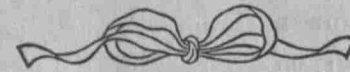
παρατηρεῖ, διὰ τοῦτο δὲ θεωρεῖ περιττὸν νὰ συμβουλευθῆ ἢ πρὸ τοῦ γάμου ἰατρόν, ὅπως βεβαιωθῆ ἂν πράγματι τελείως ἰάθη. Μικρὸν μετὰ τὸν γάμον τοῦ ὁ σύζυγος οὗτος, ὡς μὴ τελείως ἰαθεῖς, μεταδίδει καὶ εἰς τὴν σύζυγον τὴν βλεννόρροϊαν ὑφ' ἧς χρονίως ἔπασχε. Τὰ συμπτώματα τοῦ νοσήματος ἦσαν ἕλαφρά, ὡς συνήθως συμβαίνει εἰς τὰς γυναῖκας κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς μολύνσεως, μετὰ τινα δὲ χρόνον καὶ ἀνεπαίσθητα καὶ συνελῶς οὐδεμία σημασία ἀπεδόθη εἰς αὐτά. Οἱ εἰς τὰ γεννητικὰ ὄργανα τῆς γυναικὸς ἐγκαταστάντες γονόκοκκοι ἀναμένουσι τὴν πρῶτην εὐκαιρίαν πρὸς ἐξάπλωσιν.

Ἡ γυνὴ συλλαμβάνει, ἢ δὲ ἐγκυμοσύνη καὶ ὁ τοκετὸς φθάνουσι εἰς τὸ τέρας αὐτῶν ἄνευ ἀπροσδοκῆτων συμβάντων. Ἦδη ὅμως ἢ εἰκὼν ὅπως ἀπροσδοκῆτως μεταβάλλεται! Ὁ τοκετός, ὡς σοβαρὸν διὰ τὰ γεννητικὰ ὄργανα τῆς γυναικὸς γεγονός, δίδει ἀφορμὴν εἰς τὸν πολλαπλασιασμὸν καὶ τὴν ἐξάπλωσιν τῶν γονόκοκκων εἰς πάντα τὰ ἐσωτερικὰ ὄργανα ἤτοι εἰς τὴν μήτραν, εἰς τὰς σάλπιγγας εἰς τὰς ὠοθήκας καὶ ἀλλαχοῦ. Ὡς συνέπειαι δὲ τῆς πρὸ μηνῶν μετ' ἀνεπαίσθητων συμπτωμάτων γενομένης μολύνσεως, παρουσιάζονται τῶρα βαρῆα νοσήματα ἕνεκα τῶν ὁποίων ἢ γυνὴ μένει πολλάκις κλινήρης ἐπὶ ἑβδομάδας καὶ μῆνας καὶ ἄλλοτε μάλιστα οἰκτρῶς καὶ ἐπωδύνως ἀποθνήσκει. Πόσαι γυναῖκες, θύματα τῆς ἀπρονοησίας τῶν συζύγων, ὑποφέρουσι καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν τὰ πάνδεινα!

Περιττὸν θεωρῶ νὰ ἐκθέσω τὰς θλιβεράς συνεπείας μιᾶς τοιαύτης παθήσεως. Πᾶς τις φαντάζεται πόσον αὕτη ἐπιδραῖ ἐπὶ τῆς ὁμαλῆς πορείας τῶν τοῦ οἴκου, ἐπὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων καὶ ἐπὶ τῆς ἐργασίας τοῦ ἀνδρός, ἰδίως ὁπότεν οἱ πόροι αὐτοῦ εἶνε ἀνεπαρκεῖς.

Καὶ ἕτερον σπουδαιότατον σημεῖον πρέπει νὰ τονίσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι τὰς βλεννορροϊκὰς παθήσεις τῶν

ἐσωτερικῶν γεννητικῶν ὀργάνων τῆς γυναικὸς ἐπακολουθεῖ ἢ στεῖρωσις. Οἱ μονότοκοι γάμοι ἀποτελοῦν τὸν τύπον τῶν γάμων τῶν εὐρισκομένων ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν γονόκοκκων. Περιττὸν δὲ νὰ λεχθῆ ὁπόσην σημασίαν ἔχει ἢ στεῖρωσις τῆς γυναικὸς διὰ τὴν κανονικὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ.

3. ΜΑΛΑΚΟΝ ΕΛΚΟΣ

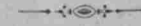
Ἡ ἐξέλκωσις αὕτη, ἣτις ὀφείλεται εἰς τὸν στρεπτοβακίλλον τοῦ Ducrey-Unna, ἀναφαίνεται ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν μόλυνσιν, ἄρχεται δὲ ὡς μικρὸν ποῶδες σημεῖον, τὸ ὁποῖον ὀλίγον κατ'ὀλίγον μεγεθύνεται, ἐξογκοῦται, καθίσταται βαθυτέρον καὶ ἐκκρίνει ἄφθονον, λίαν μολυσματικὸν πῦον. Συχνὰ συνυπάρχουσι δύο, τρία ἢ καὶ πλείοτερα μαλακὰ ἔλκη πλησίον ἀλλήλων.

Ἐπιπλοκαί. Ἐνίοτε χρόνον τινα μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἔλκους ἐπέρχεται ἐξοίδησις τῆς πόσθης, ἣτις συνεπεία τούτου δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μετακινηθῇ οὔτε πρὸς τὰ ἐμπρὸς οὔτε πρὸς τὰ ὀπίσω (Φίμωσις καὶ παραφίμωσις). Ἡ κατάστασις αὕτη εἶνε ἐνίοτε λίαν ἐπώδυνος καὶ ἀπαιτεῖ χειρουργικὴν ἐπέμβασιν. Συχνὰ ἐπίσης, ὡς ἐπιπλοκὴ τοῦ μαλακοῦ ἔλκους, ἀναφαίνονται βουβῶνες ἢτοι ἐξοίδησις ὀδυνηρὰ καὶ διαπύησις τῶν λυμφατικῶν ἀδένων κατὰ τὴν βουβωνικὴν χώραν. Σπανίως τὸ μαλακὸν ἔλκος συνεπάγεται, γάγγραιναν τῆς βαλάνου καὶ πόσθης ὁπότε ἐπέρχονται δυσάρεστοι παραμορφώσεις τοῦ πέους.

Θεραπεία. Ἡ θεραπεία τοῦ μαλακοῦ ἔλκους εἶνε ἀπλουστάτη, ἂν καὶ αἱ ἐπιπλοκαί, τὰς ὁποίας ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω ἀπαιτοῦσι πολλάκις χειρουργικὴν ἐπέμβασιν. Τὸ ἔλκος τοῦτο εἶνε τὸ ἐλαφρότερον καὶ ἀκινδυνωδέστερον τῶν τριῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, ἐπειδὴ εἶνε καὶ μένει νόσημα τοπικὸν μὴ μολῶνον τὸ αἷμα. Τελεία ἴασις τοῦ μαλακοῦ ἔλκους εἶνε δυνατὸν πάντοτε νὰ ἐπιτευχθῇ.

Μικτὸν ἔλκος Ἄξιον σημειώσεως θεωροῦμεν ἐνταῦθα καὶ τὸ μικτὸν ἔλκος, ἢτοι ἔλκος ὀφειλόμενον εἰς τὸ μικρόβιον τοῦ μαλακοῦ ἔλκους καὶ τοῦ τῆς συφίλιδος. Τὰ ἔλκη ταῦτα ἀναφαίνονται ὡς μαλακά, εἶτα δὲ μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ στρεπτοβακίλλου παραμένει ἡ συφιλιδικὴ αὐτῶν μορφή.

4. ΣΥΦΙΛΙΣ

Ἡ πρώτη ἐμφάνισις τῆς συφίλιδος ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ εἶνε τὸ σκληρὸν ἔλκος, τὸ ὁποῖον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ μαλακὸν ἔλκος ἔχει βάσιν συνήθως σκληράν.

Τὸ μικρόβιον τοῦ ἔλκους τούτου καὶ ἐπομένως καὶ τῆς συφίλιδος, τὸ ὁποῖον ἀνεκαλύφθη μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἶνε ἡ συφιλιδικὴ σπειροχαίτη, ἣτις εἰσέρχεται πάντοτε εἰς τὸ αἷμα, μολύνει ὅλον τὸν ὀργανισμόν καὶ ἐπιφέρει οὕτω νόσημα γενικόν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζομεν συφίλιδα.

Τὸ σκληρὸν ἔλκος ἦτοι τὸ μέρος διὰ τοῦ ὁποίου τὸ μικρόβιον τῆς συφίλιδος εἰσέρχεται εἰς τὸν ὀργανισμόν ἀναφαίνεται κατὰ μέσον ὄρον εἴκοσιν ἡμέρας μετὰ τὴν μόλυνσιν ὡς μικρὸν κατ' ἀρχὰς φυμάτιον. Μικρὸν κατὰ μικρὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ φυματίου παρουσιάζεται σκληρία, ἣτις ἐξελκοῦται συχνότατα καὶ εὐρισκόμεθα τότε πρὸ τοῦ συφιλιδικοῦ ἢ σκληροῦ ἔλκους, τοῦ ὁποίου τὸ ἔκκριμα εἶνε εἰς ὑπέριστατον βαθμὸν μολυσματικόν. Εἰς τὸ κοινὸν ὑπάρχει διαδεδομένη ἢ γνώμη, ὅτι πάντοτε ἐν καὶ μόνον σκληρὸν ἔλκος παρουσιάζεται. Ἄλλ' αὕτη ἡ γνώμη εἶνε ἐσφαλμένη, διότι **παρητηρήθησαν πολλάκις δύο καὶ τρία ἢ καὶ πλείονα σκληρὰ ἔλκη συγχρόνως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσθενοῦς.** Τὸ σκληρὸν ἔλκος ἐμφανίζεται συνήθως ἐπὶ τοῦ πέους καὶ εἰς τὰ περίεξ αὐτοῦ, ἐκτὸς δὲ τούτου εἰς τοὺς δακτύλους, τὰ χεῖλη, τὰς παρειάς, τὸν μαστὸν καὶ πρωκτόν. Περιεργείας χάριν ἀναφέρομεν ὅτι καὶ μεταξὺ τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς παρητηρήθησαν σκληρὰ ἔλκη.

Πρώτον στά-
διον τῆς
Συφίλιδος.

Μετ' οὐ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ σκληροῦ ἔλ-
κους ἐξοιδαίνονται οἱ ἀδένες εἰς διάφορα μέρη τοῦ
σώματος, χωρὶς νὰ προκαλέσωσι συνήθως μηδὲ τὴν
παραμικρὰν ἐνόησιν. Τὸ στάδιον τοῦτο τοῦ νοσήμα-
τος, τὸ ὁποῖον διαρκεῖ ἕξ ἕως ὀκτὼ ἐβδομάδας ἀπὸ τῆς
ἐμφανίσεως τοῦ σκληροῦ ἔλκους ἢ ἐννέα ἕως ἑνδεκα
ἐβδομάδας ἀπὸ τῆς μόλυνσεως ὀνομάζεται πρῶτον
στάδιον τῆς συφίλιδος. Τὸ στάδιον τοῦτο συμβαίνει
ἐνίοτε, ὡς μηδὲν ἐνοχλοῦν τὸν πάσχοντα, νὰ μείνη
ἀπαράτητον, ἐπομένως καὶ ἡ σύφιλις ἀνοσήλευτος,
ὅποτε ἀναφαίνονται εἰς τοὺς ἀσθενεῖς συμπτώματα τοῦ
δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου σταδίου χωρὶς οὗτοι νὰ γνω-
ρίζωσι πότε καὶ εἰς ποῖον μέρος τοῦ σώματος ἀνεφάνη
τὸ συφιλιδικὸν φυμάτιον ἢ ἔλκος.

Δεύτερον
στάδιον τῆς
Συφίλιδος.

Μετὰ ἀράροdon ἕξ ἕως ὀκτὼ ἐβδομάδων ἀπὸ τῆς
ἐμφανίσεως τοῦ σκληροῦ ἔλκους, ἐν ἣ περιπτώσει δὲν
ὑποστῆ ὁ ἀσθενὴς ὑδραργυρικὴν θεραπείαν κατὰ τὸ
πρῶτον στάδιον, ἀναφαίνονται ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ
τῶν βλεννογόνων τοῦ στόματος, τῆς ρινὸς ἢ ἄλλων
μερῶν ποικίλλα ἑξανθήματα ὑπὸ μορφὴν ροδάνθης,
φυματίων, πλακῶν καὶ ἄλλων συνοδευόμενα ὑπὸ πυ-
ρετοῦ, κεφαλαλγίας, διαφόρων πόνων κατὰ τὰς ἀρθρώ-
σεις, τὰ ὀστᾶ, τοὺς μῦς, τὰ νεῦρα καθὼς καὶ ὑπὸ πα-
ροδικῆς ἀποπτώσεως τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, ὑπὸ
ὀφθαλμίας καὶ διαφόρων ἄλλων διαταραχῶν. Ἡ πε-
ρίοδος αὕτη ἀποτελεῖ τὸ δεύτερον στάδιον τῆς συφίλι-
δος, τὸ ὁποῖον διαρκεῖ δύο ἕως τρία ἔτη.

Πάντα τὰ κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον τῆς συφίλιδος
ἀναφαινόμενα συμπτώματα ἑξαφανίζονται διὰ καταλ-
λήλου θεραπείας.

Εἶνε δυνατὸν ἐνίοτε νὰ ἐπαναφαίνωνται συφιλιδικαὶ
ἐκδηλώσεις εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος, κατὰ διά-
φορα χρονικὰ διαστήματα, ἰδίως κατόπιν ἀτελοῦς थे-
ραπείας. Ἐξ ἄλλου εἶνε ἐπίσης δυνατὸν κατόπιν ἀτε-

λοῦς ἢ καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς θεραπείας νὰ μείνη ὁ συφιλι-
δικὸς ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα ἄνευ ἐκδηλώσεων, ἡμέραν δέ
τινα νὰ παρουσιάσῃ τὰ σοβαρώτερα καὶ ὀλεθριώτερα
τῶν συμπτωμάτων ὅποτε καὶ ἡ ἱατρικὴ ἐπέμβασις ἐν-
δέχεται νὰ μείνη ἄνευ τοῦ ποθομένου ἀποτελέσματος.

Τὸ φοβερὸν τρίτον στάδιον τῆς συφίλιδος παρουσιάζ-
εται εἰς τοὺς συφιλιδικούς ἐκείνους οἵτινες οὐδεμίαν
ἢ ἀτελῆ ὑδραργυρικὴν θεραπείαν ὑπέστησαν. Ἐνῶ
εὐτυχῶς ἕξ ἄλλου οἱ ὑποστάντες μεθοδικὴν καὶ παρατε-
ταμένην θεραπείαν συφιλιδικοὶ διανύουσι τὸν ὑπολει-
πόμενον βίον αὐτῶν ἄνευ συφιλιδικῶν ἐκδηλώσεων.

Κατὰ τὸ τρίτον στάδιον τῆς συφίλιδος παρουσιάζον-
ται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος καθὼς καὶ εἰς ὅλα
ἀνεξαιρέτως τὰ ὄργανα ἐξελκώσεις, φυμάτια, διηθή-
ματα καὶ τὰ παρόμοια, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ κατωτέρου
πίνακος, ὀφειλομένου εἰς τὸν διάσημον συφιλιδολόγον
Fournier.

Αἱ τριτογενεῖς συφιλιδικαὶ ἐκδηλώσεις αἱ παρατηρη-
θεῖσαι ἐπὶ 4700 συφιλιδικῶν ἀνεφάνησαν εἰς τὰ ἑξῆς
ὄργανα :

Παθήσεις δερματικαὶ	} . . . εἰς 1738 συφιλιδικούς	
» ὑποδόρειοι		
» τῆς γλώσσης . . . »	285	»
» τοῦ βλεννογόνου		
» τῆς ὑπερώας . . . »	218	»
» τοῦ φάρυγγος . . . »	118	»
» τῶν χειλέων . . . »	45	»
» τῶν ἀμυγδαλῶν . . . »	12	»
» τοῦ βλεννογόνου		
» τῆς ρινὸς . . . »	10	»
» τῶν ὀστέων . . . »	556	»
» τοῦ σκελετοῦ τῆς		
» ρινὸς καὶ ὑπε- ρώας . . . . . »	241	»

Τρίτον στά-
διον τῆς
Συφίλιδος.

»	τῶν ἀρθρώσεων »	22	»
»	τοῦ μυϊκοῦ συ- στήματος . . . »	23	»
»	τοῦ πεπτικοῦ σω- λήνος . . . . . »	22	»
»	τοῦ λαρυγγος καὶ τῆς τραχείας . »	36	»
»	τῶν πνευμόνων. »	23	»
»	τῆς καρδίας. . . »	12	»
»	τῆς ἀορτῆς . . . »	14	»
»	τοῦ ἥπατος . . . »	11	»
»	τῶν νεφρῶν . . »	39	»
»	τῶν ὀρχεων. . . »	255	»
»	τῶν ὀφθαλμῶν. »	111	»
»	τῶν ὠτων. . . . »	28	»
»	τῶν ἀρτηριῶν καὶ φλεβῶν . »	17	»
»	τοῦ ἐγκεφάλου	} » 2009	»
»	τοῦ νωτιαίου μυελοῦ		
»	Ἐντοπίσεις διαφοροὶ . . . »	22	»

Θεραπεία.

Ὁ συφιλιδικὸς ὀφείλει ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον νὰ συμβουλευθῆ ἰατρὸν εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ν' ἀναθέσῃ τὴν μακροχρόνιον αὐτοῦ θεραπείαν. Ὡς εἰδικὸν κατὰ τοῦ νοσήματος τούτου φάρμακον θεωρεῖται ὁ **ὑδράργυρος, διὰ τοῦ ὁποῖου ἀσφαλῶς καὶ ὀριστικῶς, ὅσον δι' οὐδενὸς ἄλλου μέσου, ἰάται τελείως ἢ σύφιλις.** Τὸ γεγονός τοῦτο εἶνε ἀπὸ τετρακοσίων ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα γνωστὸν, ἐπεβεβαιώθη δὲ ὑπὸ ἀπειραγίδμων ἰατρῶν ἀπειράκις. Ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑδραργύρου εἶνε τόσοσιν ὀφθαλμοφανῆς, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ πάσχοντες δύνανται νὰ παρακολουθήσωσιν αὐτήν. «Ἄλλ' ὁ ὑδράργυρος εἶνε δηλητήριον!» ἀντιτάσσουσί τινες.

Βεβαίως ὁ ὑδράργυρος εἶνε δηλητήριον, δηλαδή μικρὰ ποσότης αὐτοῦ δύναται νὰ φονεύσῃ ἄνθρωπον. Ἄλλὰ μήπως τόσα ἄλλα σωτήρια φάρμακα καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ καπνός, ὁ καφές, τὸ τείιον, τὰ οἰνοπνευματώδη ποτὰ καὶ τόσα ἄλλα δὲν ἐμπεριέχουσι πραγματικὰ καὶ ἰσχυρὰ δηλητήρια; Εἰς τὰς χεῖρας ὅμως τοῦ εἰδήμονος ἰατροῦ τὰ ὀλέθρια δηλητήρια διὰ καταλλήλου ἐφαρμογῆς μετατρέπονται εἰς θεραπευτικὰς οὐσίας. Οὕτω καὶ ὁ ὑδράργυρος ἐνεργεῖ ὡς σωτήριον φάρμακον εἰς τοὺς συφιλιδικούς, οἵτινες μετὰ ὀρθὴν θεραπείαν αἰσθάνονται ἑαυτοὺς ζωηροτέρους καὶ ἰσχυροτέρους ἢ τὸ πρότερον, ἐπειδὴ τὸ ἐντὸς τοῦ αἵματος αὐτῶν ἐνυπάρχον συφιλιδικὸν δηλητήριον καταστρέφεται ἢ τοῦλάχιστον ἐξασθενεῖ διὰ τοῦ ὑδραργύρου. Τὸ φάρμακον τοῦτο ἀποβάλλεται τακτικῶς ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ οὕτως ὥστε μῆνας τινὰς μετὰ τὴν ὑδραργυρικὴν θεραπείαν οὐδὲ ἴχνος πλέον αὐτοῦ ἐναπομένει ἐν τῷ ἀνθρώπινῳ ὀργανισμῷ.

Ἡ διὰ τοῦ ὑδραργύρου θεραπεία δὲν συντελεῖ μόνον εἰς τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ἐλαφρῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δευτερογενῶν ἐκδηλώσεων, αἵτινες πολλάκις καὶ ἄνευ θεραπείας ἐξαφανίζονται, ἀλλὰ πρωτίστως ἀπαλλάσσει καὶ προφυλάσσει τὸν συφιλιδικὸν ἀπὸ τὰς βαρεῖας καὶ σοβαρὰς τριτογενεῖς ἐκδηλώσεις καὶ παρασυφιλικὰς παθήσεις. Διὰ πολλῶν στατιστικῶν ὡς καὶ διὰ τῆς καθημερινῆς πρακτικῆς πείρας, ἀπεδείχθη ὅτι ἡ τόσοσιν συχνὴ τριτογενῆς σύφιλις εἰς τοὺς μὴ ἢ ἀτελῶς θεραπευθέντας εἶνε εἰς ἄκρον σπανιωτάτη εἰς τοὺς καλῶς θεραπευθέντας. Ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἀσθενεῖς, τοὺς ὁποίους εἶχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ νοσηλεύσωμεν κατὰ τὴν διάκρισιν τῆς ἐν Μονάχῳ νοσοκομειακῆς καὶ ἐνταῦθα πρακτικῆς ἐξασκήσεως ἡμῶν διὰ τριτογενῆ συφιλικὰ φαινόμενα, δὲν εἶχον ὑποστῆ ἢ ὑπέστησαν ἀτελῆ θεραπείαν.

Εἰς λεπτομερείας περὶ τῆς θεραπείας τῆς συφίλιδος θεωροῦμεν ἄσκοπον νὰ ἐκταθῶμεν, ἀναφέρομεν δὲ μόνον παροδικῶς ὅτι οἱ σπουδαιότεροι τρόποι χορηγήσεως τοῦ ὑδραργύρου εἶνε κυρίως τρεῖς: ὁ δι' ἐνέσεων, ὁ δι' ἐντριβῶν, καὶ ὁ διὰ τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος. Ἐπίσης ἀναφέρομεν ἀπλῶς ἐνταῦθα ὅτι ἔργον σπουδαῖον τοῦ ἱατροῦ εἶνε νὰ καθορίσῃ εἰς ἕκαστον συφιλικὸν καὶ εἰς ἐκάστην ἐποχὴν τοῦ νοσήματος ἀναλόγως τῆς κράσεως καὶ ιδιοσυγκρασίας τοῦ ἀσθενοῦς ὡς καὶ ἀναλόγως τοῦ σταδίου τοῦ νοσήματος καὶ τῶν ἐκδηλώσεων ἐὰν καὶ τίνι τρόπῳ πρέπει νὰ γείνη ἡ θεραπεία.

Ἡ ὑδραργυρική ἀντισυφιλικὴ θεραπεία πρέπει νὰ διαρκέσῃ μετὰ διαλειμμάτων τοῦλάχιστον ἐπὶ πέντε ἔτη, ἐκτὸς δὲ τούτου κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ προηγουμένως, πρέπει νὰ χορηγηθῇ ἰωδιοῦχον κάλι ὡς καὶ ἀρσενικοῦχοι σκευασίαι καὶ τὰ παρόμοια.

Ὁ συφιλικὸς ὀφείλει πρὸ παντὸς νὰ ἦναι ἐγκρατέστατος, ν' ἀποφεύγῃ τὴν σωματικὴν καὶ πνευματικὴν ὑπερκόπωσιν, νὰ κατακλίνηται ἐγκαίρως, ν' ἀποφεύγῃ τὰ οἰνοπνευματώδη ποτὰ καὶ τὸ κάπνισμα καθὼς καὶ τὰς λίαν καταστρεπτικὰς γεννητικὰς καταχρήσεις. Ἐκτὸς τούτων ὁ συφιλικὸς δὲν πρέπει νὰ διακόψῃ ἐνωρὶς τὴν θεραπείαν αὐτοῦ καὶ ὅταν ἀκόμη ἐπὶ μῆνας καὶ ἔτη οὐδεμία συφιλικὴ ἐκδήλωσις παρουσιάζεται. Δυστυχῶς ἡ διακοπὴ αὕτη τῆς θεραπείας συχνότατα συμβαίνει, ὁπότε μετὰ πάροdon ἐτῶν ἀναφέρονται αἱ βαρεῖαι τριτογενεῖς ἐκδηλώσεις.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰσῆχθη εἰς τὴν θεραπείαν τῆς συφίλιδος καὶ τὸ «606», ἀρσενικοῦχος σκευασία τοῦ Ehrlich, ἣτις σήμερον ἐν τῷ ἐμπορίῳ φέρει τὸ ὄνομα **Σαλβαράν**. Περιστὸν νὰ περιγράψωμεν ἐνταῦθα τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ κοινοῦ, ἰδίως δὲ τοῦ ἱατρικοῦ κόσμου, μέγα μέρος τοῦ ὁποίου παρεδέχθη ἐπὶ τινὰ

καιρὸν τὴν διὰ μιᾶς ἐνέσεως ἴασιν τῆς συφίλιδος. Δυστυχῶς ὑπάρχουσιν εἰσέτι ἀγῦρταί τινες ἱατροὶ διακηρύττοντες θαυματουργοὺς ιδιότητες τῆς σκευασίας ταύτης, ὅπως προσελκύσωσι τοὺς δυστυχεῖς ἀσθενεῖς, αἰσχροκερδίσωσι καὶ γίνωσιν εἶτα πρόξενoi ἀνεπανορθῶτων ἴσως κακῶν εἰς τοὺς πάσχοντας. Ποσάκις ἄρα γε δὲν συνέβη μέχρι τῆς σήμερον, συμβαίνει δὲ ἴσως εἰσέτι, εὐπίστοι τινες συφιλικοὶ νὰ ὑποστῶσιν μίαν ἐνεσιν τοῦ «606», νὰ νομίσωσιν ἑαυτοὺς ἰαθέντας, νὰ συνευρεθῶσι μετὰ τῆς συζύγου αὐτῶν, νὰ μολύνωσιν αὐτὴν καὶ τὴν μέλλουσαν αὐτῶν γενεάν; Δὲν δικαιούμεθα νὰ ὀνομάσωμεν τὸν ἱατρὸν τὸν διαπράττοντα τοιαῦτα ἐγκλήματα ἀγύρτην καὶ ἐγκληματίαν; Εὐτυχῶς πάντες σχεδὸν οἱ ἄλλοτε αἰσιόδοξοι περὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ «606» συνάδελφοι κατενόησαν ὅτι ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐτῶν ἦτο παρὰκαιρὸς καὶ πρόωρος καὶ ὅτι **διὰ μιᾶς ἐνέσεως ἢ ἴασις τῆς συφίλιδος, σήμερον τοῦλάχιστον, εἶνε πρᾶγμα ὄλως ἀδύνατον.**

Τὸ μέλλον καὶ ἡ πείρα θὰ μᾶς διδάξωσιν διὰ πόσων ἐνέσεων καὶ εἰς διάστημα πόσων ἐτῶν θὰ ἦναι κατορθωτὴ ἢ διὰ τοῦ «606» ἴασις τῆς συφίλιδος. Τὸ φάρμακον τοῦτο συνδιαζόμενον μετὰ τοῦ ὑδραργύρου βεβαίως θὰ δώσῃ λαμπρὰ ἀποτελέσματα ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς συφίλιδος καὶ δι' αὐτὸ **συνιστᾶται σήμερον ἡ μικτὴ ἀντισυφιλικὴ θεραπεία.**

Ὀλιγότερον μετὰ τῶν ἱατρῶν περισσότερον δὲ εἰς τὸ κοινὸν εἶνε διαδεδομένη ἡ γνώμη ὅτι ἡ σύφιλις εἶνε νόσημα ἀνίατον. Τὴν ἐσφαλμένην ταύτην γνώμην στηρίζουσιν ἅπαντες ἐπὶ τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν τῆς συφίλιδος, χωρὶς νὰ φροντίσωσι νὰ μάθωσιν ὁποῖαν θεραπείαν ὑπέστησαν οἱ ἀσθενεῖς οἱ παρουσιάσαντες αὐτάς. Ἐὰν λεπτομερῶς ἐρωτήσῃ τις τοὺς μετὰ τριτογενῶν ἐκδηλώσεων συφιλικοὺς περὶ τῆς θεραπείας τὴν ὁποῖαν ὑπέστησαν θὰ μάθῃ πάντοτε ὅτι αὕτη ἦτο

ἴεται ἡ Σύφιλις;

ἀτελεστάτη. Ἐὰν ἡ ἀντισυφιλιδική θεραπεία ἐκτελεσθῆ κατὰ τοὺς ὑπὸ τῆς λατρικῆς ἐπιστήμης παραδεδεγμένους κανόνας, τὸ νόσημα τοῦτο ἰαταί ριζικῶς, συνεπῶς δὲ καὶ τὸ τρίτον στάδιον αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐπιπλοκῶν δὲν ἀναφαίνεται, ἢ δὲ μεταδοτικότης καὶ ἢ εἰς τὰ τέκνα κληρονομικότης ἐξαφανίζονται.

Ἐὰν ἡ σύφιλις ἦτο πράγματι νόσημα ἀνίατον καὶ συνεπῶς ἐπικίνδυνον διὰ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα τότε ἔπρεπεν οἱ ἱατροὶ νὰ μὴ ἐπιτρέπωσι τὸν γάμον εἰς τὸν παθόντα συφίλιδα. Εὐτυχῶς πολλαὶ χιλιάδες παρατηρήσεων ἱατρῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονται καὶ οἱ μᾶλλον πεπειραμένοι ἐρευνηταὶ ὡς ὁ von Sigmund, Kaposi, Fournier, Neisser, Lesser καὶ ἄλλοι, ὡς καὶ πολλοὶ μεμορφωμένοι ἄνδρες, οἵτινες ὡς τέως ἀσθενεῖς μετὰ τὴν ἴασιν τῆς συφίλιδος ἐνυμφεύθησαν καὶ ἐγήρασαν ἐν πλήρει ὑγείᾳ, ἀπολαύσαντες τῆς οἰκογενειακῆς εὐτυχίας, ἐπικυροῦσι τὴν γνώμην, ὅτι ἡ σύφιλις εἶνε νόσημα ἰάσιμον καὶ δὴ ἄνευ βλαβερῶν συνεπειῶν διὰ τὸν παθόντα καὶ διὰ τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ. Καὶ ἑτέρα ἀπόδειξις ὅτι ἡ σύφιλις ἰαταί, εἶνε ἡ πολλάκις παρατηρηθεῖσα **ἐπιμόλυνσις** ἢτοι **ἐκ δευτέρου μόλυνσις** (Reinfection) εἰς παθόντα ἄλλοτε τὸ νόσημα τοῦτο. Διότι εἶναι γνωστὸν σήμερον ὅτι ἐνόσω ὑφίσταται ἡ σύφιλις ἐπὶ ἀτόμου τινὸς εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπέλθῃ δευτέρα συφιλιδική μόλυνσις. Ὁ καθορισμὸς τῆς ἰάσεως τῆς συφίλιδος ἦτο δυσκολώτατος μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, σήμερον ὁμως τοῦτο κατορθοῦται μεταξὺ ἄλλων καὶ δι' ἐπανειλημμένων ἐξετάσεων τοῦ ὄρρου τοῦ αἵματος.

Ἡ σύφιλις, τὸ σοβαρώτερον τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, τὸ παρέχον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα μυρίας ὄσας πικρίας καὶ ἀνυπολογίστους συμφορὰς καὶ γινόμενον ἀφορμὴ τῶν θανάτων, ὅσους αἱ χεῖριστοι

Συνέπειαι
τῆς Συφί-
λιδος.

μόνον τῶν ἐπιδημιῶν δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι, δικαίως ἐπωνομάσθη πανώλης τῶν νεωτέρων χρόνων· αἱ φοβερὰὶ συνέπειαι αὐτῆς εἶνε ἀτομικαί, οἰκογενειακαί, κληρονομικαὶ καὶ ἐκφυλιστικαί.

Ὡς εἶδομεν ἄνωτέρω, τὸ μικρόβιον τῆς συφίλιδος διὰ τοῦ αἵματος δύνεται νὰ φθάσῃ καὶ ἐγκατασταθῆ εἰς πᾶν ὄργανον καὶ εἰς πᾶν σημεῖον τοῦ ἀνθρωπίνου ὄργανισμοῦ καὶ νὰ προκαλέσῃ ἐκεῖ ἐκδηλώσεις καταστροφικὰς. Ἡ σύφιλις εἶνε κυρίαρχος τοῦ πάσχοντος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, εἶνε νόσημα κατ' ἐξοχὴν γενικὸν καὶ χρονιώτατον διότι πολλάκις **μετ' ἀτελεῆς θεραπείαν, μετὰ δέκα, εἴκοσι, τριάκοντα καὶ πλέον ἔτη εἶνε δυνατὸν νὰ παρουσιασθῶσι συφιλιδικὰ συμπτώματα εἰς πᾶν σημεῖον τοῦ σώματος.**

Ἀτομικαὶ
συνέπειαι.

Αἱ ἐκδηλώσεις τῆς συφίλιδος κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον στάδιον συνήθως δὲν εἶνε τόσο ἐπικίνδυνον διὰ τὸν πάσχοντα, ὅσον διὰ τὸν πλησίον του, διότι αἱ κατὰ τὰς περιόδους ταύτας ἐκδηλώσεις, ἰδίως **αἱ συφιλιδικαὶ πλάκες τοῦ στόματος εἶνε μία τῶν κυριωτέρων πηγῶν τῆς μολύνσεως.** Ἐνίοτε ὁμως καὶ κατὰ τὰς πρώτας περιόδους τῆς συφίλιδος δύνανται νὰ πάθωσι διάφορα ὄργανα, τὰ ὀστᾶ, οἱ μῦς, τὰ νεῦρα ὑπὸ μορφὴν ὀφθαλμικῶν ἐκδηλώσεων, κωφώσεων, μηνιγγιτίδων, διατρήσεων ὀστέων καὶ ἄλλων. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρομεν ἐνταῦθα φοιτητὴν τῆς φαρμακευτικῆς ὅστις ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ σκληροῦ ἔλκους ἔπαθε βαθείας ἐξελκώσεις καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος πρὸς τούτοις δὲ καὶ διάτρησιν τῆς ὑπερφάσ, τὴν ὁποίαν μόλις δι' ἐντόνου ὑδραργυρικῆς θεραπείας καὶ δύο ἐνέσεων τοῦ «606» ἦτο δυνατὸν νὰ παρεμποδίσωμεν ἀπὸ σοβαρωτέρας καταστροφῆς αὐτῆς καθὼς καὶ τῶν ρινικῶν ὀστέων. Εἰς τὸν ἀσθενῆ τοῦτον ἀπέπεσαν μετὰ τὴν διάτρησιν ρινικὰ ὀστᾶ ἱκανοῦ μεγέθους διὰ τοῦ τρήματος, τὸ ὁποῖον καλύπτει

σήμερον τεχνητή ὑπερῶα ἕως ὅτου γίνῃ ἢ κατάλληλος ἐγχείρησις πρὸς κάλυψιν αὐτοῦ. Ἔτερον παράδειγμα σοβαρᾶς συφιλιδικῆς παθήσεως κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον τοῦ νοσήματος ἀναφέρομεν τὴν κώφωσιν ὠρολογιοῦ τινος ἐνταῦθα.

Ἐὰν ἡ σύφιλις περιορίζετο μέχρι τοῦ δευτέρου αὐτῆς σταδίου, τότε ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων τὸ νόσημα τοῦτο θὰ ἦτο σχετικῶς ἐλαφρὸν καὶ ἄνευ φοβερῶν συνεπειῶν. Δυστυχῶς ὅμως δὲν συμβαίνει τοῦτο, ἀλλ' ἐπέρχεται τὸ τρίτον στάδιον, τὸ στάδιον δηλαδή ἐκεῖνο ἀπὸ τοῦ ὁποίου μόνον οἱ μεθοδικῶς θεραπευθέντες μένουσιν ἀπηλλαγμένοι. Εἰς τὰς ἐπιπλοκάς, αἵτινες ἀναφαίνονται κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ὀφείλονται καὶ αἱ ἀπαίσιαι ἐπωνυμῖαι τῆς συφίλιδος.

Ἐὰν μελετήσῃ τις ἐπισταμμένως τὴν στατιστικὴν (σελ. 21—22) τῶν νοσημάτων, ἅτινα ἀναφαίνονται κατὰ τὸ τρίτον στάδιον τῆς συφίλιδος θὰ παρατηρήσῃ, ὅτι αἱ ἐπιπλοκαὶ αὗται ἐνδιαφέρουσι τὰ πλέον σημαντικὰ ὄργανα καὶ συστήματα τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ καὶ ὅτι ἔχουσι τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῶν προτιμήσεις, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τὸ δέρμα, τὰ ὀστᾶ, ἰδίως τὸ «ἀγαπητὸν τῆς συφίλιδος» ὀστοῦν τῆς κνήμης, τὴν γλῶσσαν εἰς τοὺς καλπιστάς, τοὺς ὄρχεις καὶ ἄλλα.

Ἐπεὶ πάντα ταῦτα πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν τὸ μέγα καὶ σπουδαῖον γεγονός ὅτι τὸ νευρικὸν σύστημα πίπτει συχνότατα θῦμα τῶν τριτογενῶν ἐκδηλώσεων τῆς συφίλιδος. Ἐπὶ 4700 ἀσθενῶν ἀνεφάνησαν 2009 τριτογενῆ συφιλιδικὰ νοσήματα. Ἡ σύφιλις εἶνε οὕτως εἰπεῖν τὸ δηλητήριον τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου αὕτη ἐπιδροῇ διὰ τοῦ ἠθικοῦ τραύματος, τῆς ἀναιμίας, τῆς γενικῆς διαταραχῆς τῆς θρέψεως, διὰ τῆς φλεγμονῆς τῶν μηνίγγων καὶ διὰ τῆς ἐκφυλίσεως τῶν ἀρτηριῶν, αἵτινες προκαλοῦσι μάλανσιν τοῦ ἐγκεφάλου, παραλύσεις καὶ ἄνοϊαν. Λαμ-

βάνοντες δ' ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ νευρικὸν σύστημα εἶνε τὸ διευθύνον τὸν ἀνθρώπινον μηχανισμόν, δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν τὴν βαρύτητα τῆς συφίλιδος. Ἐπίσης ἡ σύφιλις προκαλεῖ τὰς παρασυφιλιδικὰς παθήσεις ὡς τὴν προϊοῦσαν γενικὴν παράλυσιν, τὴν νωτιαίαν φθίσιν (Tabes) καὶ τὴν λευκοπλακίαν.

Οὐδεμία πλέον ὑπάρχει ἀμφιβολία σήμερον, ὅτι ἡ πρωτίστη καὶ κυρία αἰτία τῆς παραλύσεως εἶνε ἡ σύφιλις. Αἱ στατιστικαὶ διαφόρων ἐρευνητῶν κατέδειξαν ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἀληθῆς προϊοῦσα παράλυσιν ἄνευ τῆς προϋπάρξεως τῆς συφίλιδος καὶ ὅτι ὅσον ἡ ἀντισυφιλιδικὴ θεραπεία εἶνε τελειότερα τόσο καὶ τὸ νόσημα τοῦτο σπανιώτερον. Κατὰ τὸν Fournier ἐξ 79 παραλυτικῶν παθόντων συφίλιδα οἱ 4 μόνον εἶχον ὑποστῆ τριετὴ ἀντισυφιλιδικὴν θεραπείαν, οἱ 5 ἐπὶ ἓν καὶ ἡμισυ ἔτος, οἱ 17 ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ οἱ λοιποὶ 43 ἐπὶ ὀλίγους μόνον μῆνας.

Ἐἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι ἡ πρωτίστη καὶ κυρία αἰτία τῆς παραλύσεως εἶνε ἡ σύφιλις, ἀλλὰ μόνη ἡ σύφιλις δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ αὐτήν, διότι εἰς πολλοὺς ἀγρίους λαοὺς μολονότι ἡ σύφιλις εἶνε λίαν διαδεδομένη, γενικὴ παράλυσιν δὲν ἀπαντᾷ· ὁ von Krafft-Ebing λίαν ὀρθῶς ἔλεγεν ὅτι ἡ Syphilisation καὶ ἡ Civilisation ἦτοι ὁ συφιλισμὸς μετὰ τοῦ πολιτισμοῦ, τουτέστι μετὰ τῆς πνευματικῆς ὑπερκοπῆσεως, τῆς ἐντόνου ζωῆς καὶ τῶν ἠθικῶν φροντίδων προκαλοῦσι τὴν γενικὴν παράλυσιν. Ἀναφαίνεται δὲ τὸ φοβερὸν τοῦτο νόσημα εἰς τοὺς 3 % τῶν ἀσθενῶν τρία ἕως ἕξ ἔτη μετὰ τὸ σκληρὸν ἔλκος, εἰς τοὺς 68 % ἕξ ἕως δώδεκα, εἰς τοὺς 26 % δεκατρία ἕως εἴκοσιν ἔτη καὶ εἰς τοὺς 4 % εἴκοσι καὶ πλέον ἔτη.

Ἐτέρα παρασυφιλιδικὴ πάθησις εἶνε ἡ νωτιαία φθίσις. Αὕτη πολὺ περισσότερον τῆς παραλύσεως διαδεδομένη καταλήγει πάντοτε σχεδὸν εἰς ἀνιάτους κι-

Προϊοῦσα γενικὴ παράλυσιν.

SISMANOGLIO
MEGARO

Νωτιαία φθίσις.

νητικὰς καὶ αἰσθητικὰς διαταραχάς.

Ὡς πρὸς τὴν αἰτιολογίαν αὐτῆς ἰσχύουσιν τὰ ἀνωτέρω περὶ παραλύσεως λεχθέντα. Ἐμφανίζεται τὸ νόσημα τοῦτο συχνότατα ἀπὸ τοῦ ἔκτου μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ ἔτους μετὰ τὴν συφιλιδικὴν μόλυνσιν.

Λευκοπλακία.

Ἡ τρίτη παρασυφιλιδικὴ πάθησις, ἡ λευκοπλακία, συνίσταται εἰς λευκάς, σκληρὰς πλάκας ἀναφαινομένας ἐντὸς τοῦ στόματος συνήθως ἐπὶ τῆς γλώσσης καὶ τοῦ βλεννογόνου τῶν παρειῶν καὶ χαρακτηριζομένας διὰ τὴν χροنیότητα αὐτῶν. Ὡς αἰτίαν ἔχει ἡ λευκοπλακία ἐκτὸς τῆς συφίλιδος, τὸ κάπνισμα, τὰ στομαχικὰς διαταραχάς, τὰ οἰνοπνευματώδη καὶ ἄλλα. Ἡ πάθησις αὕτη πολλάκις οὐδεμίαν ἐνόησιν προκαλεῖ παραμένει δὲ ἐπὶ ἔτη καὶ δεκαετηρίδας ἀκόμη ἀμετάβλητος. Ἐνίοτε ὅμως ἔνεκα διαφόρων λόγων ἰδίως δὲ ἔνεκα τοῦ ἐρεθισμοῦ τὸν ὁποῖον προξενεῖ τὸ κάπνισμα καὶ τὰ οἰνοπνευματώδη, τὸ σχετικῶς ἀθῶον τοῦτο νόσημα μετατρέπεται εἰς καρκίνον ὅστις πάντοτε καταλήγει εἰς φρικτὰ θάνατον. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρομεν ἐνταῦθα ἀσθενῆ, ὅστις ἐξήτησε τὴν συμβουλήν ἡμῶν ἔνεκα τῆς ἐπὶ τῆς γλώσσης αὐτοῦ λευκοπλακίας, ἣτις εἶχεν ὡς ἀφορμὴν τὴν ἀπὸ δεκαπενταετίας χρονολογούμενην καὶ ἀτελῶς θεραπευθεῖσαν συφίλιδα αὐτοῦ ὡς καὶ τὴν κατάχρησιν τοῦ καπνίσματος. Συνεβουλευσαμεν εἰς τὸν ἀσθενῆ τὴν ἐξαίρεσιν τῆς πλακὸς τῆς γλώσσης δίδοντες αὐτῷ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἐν ἡ περιπτώσει ἐγκαταλείψῃ τὴν πάθησίν του εἰς τὴν τύχην της, πιθανὸν νὰ μετατραπῇ αὕτη εἰς καρκίνον, ὁπότε ἡ ἐγχείρησις δὲν θὰ ἦτο πλέον δυνατὸν νὰ ἔχῃ καλὰ ἀποτελέσματα. Ὁ ἀσθενὴς ἀνέβαλλε τὴν ἐγχείρησιν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ οὕτω παρήλθον δύο ἔτη, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων ἤρχισε νὰ παρουσιάζηται ὁ καρκίνος ἐπὶ τῆς λευκοπλακίας. Ἡ φοβερὰ αὕτη πάθησις ἀναγκάζει τὸν δυστυχεῆ πάσχοντα νὰ μεταβῇ εἰς Παρισίους, ὅπου ὑφίσταται

ἐγχείρησιν κατὰ τὴν ὁποίαν τῷ ἀποκόπτεται μέρος τῆς γλώσσης. Ὁ καρκίνος προχωρεῖ, προσβάλλει πάντα τὰ περὶ τὴν γλῶσσαν σπουδαῖα ὄργανα καὶ τέλος ὁ θάνατος ἀπαλάσσει τὸν δυστυχεῆ ἀσθενῆ ἀπὸ τοῦς φρικτοῦς πόνους του.

Ἡ σύφιλις ἐν σχέσει πρὸς τὴν οἰκογένειαν ἔχει ὀλεθρίας συνεπειάς, αἵτινες συνίστανται εἰς τὴν μόλυνσιν τῆς συζύγου καθὼς καὶ τῶν τέκνων, τὰ ὁποῖα ἐκ τοῦ μεμολυσμένου τούτου ζεύγους ἐκτίθενται εἰς τὴν καταστρεπτικὴν καὶ θανατηφόρον μικτὴν κληρονομικότητα. Ἐκτὸς τούτου ἡ συφιλιδικὴ αὕτη οἰκογένεια ὑπόκειται εἰς πάντας τοῦς ἀτομικοῦς κινδύνους, τοῦς ὁποῖους ἀνωτέρω περιεγράψαμεν.

Ὁ Fournier, ἔλεγέ ποτε, ἐὰν μ' ἐρωτήσῃ τις ποῖον τὸ χεῖριστον καὶ ὀλεθριώτερον ἐκ τῆς συφίλιδος κακὸν θὰ ἀπῆντων ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου δισταγμοῦ, ὅτι εἶναι αἱ κληρονομικαὶ καταστροφαὶ τοῦ νοσήματος τούτου, εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλονται αἱ ἑκατόμβαι, πραγματικῶς ἑκατόμβαι, τῶν παιδίων.

Ἡ σύφιλις ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑπερβολῆς εἶνε μία ἀπὸ τὰς πλέον θανατηφόρους νόσους διὰ τὰ παιδιά, διότι φονεύει αὐτὰ πρὸ τῆς γεννήσεως κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας καὶ ἑβδομάδας μετὰ τὴν γέννησιν, συχνὰ δὲ καὶ μετὰ ἔτη καὶ δεκαετηρίδας ἀκόμη. Συχνάκις παρατηροῦνται ἐπανειλημμένα ἐκτρώσεις εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν ὀφειλόμεναι εἰς τὴν συφίλιδα.

Ἐκ τῶν προσφάτων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν ἐξάγεται ὅτι ἡ σύφιλις διὰ τῶν κληρονομικῶν αὐτῆς συνεπειῶν συνεπάγεται τὴν νόθευσιν καὶ ἐκφύλισιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τοῦτο διότι συντελεῖ εἰς τὴν γέννησιν ὄντων ἐκφύλων, δυστροφικῶν, ὑποδεῶν πνευματικῶς τε καὶ σωματικῶς ἦτοι ὄντων καχεκτικῶν, μικροσώμων, φιλασθένων, ραχιτικῶν, κυφῶν, ἀνισορρόπων, ἡλιθίων καὶ βλακῶν. Εἶνε βέβαιον ἐπίσης ὅτι

Οἰκογενειακαὶ συνέπειαι τῆς συφίλιδος.

Κληρονομικαὶ συνέπειαι.

Ἐκφυλιστικαὶ συνέπειαι.

ὁ βαθμὸς τοῦ ἐκφυλισμοῦ δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν τερατωμάτων ἤτοι εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τοῦ ἐκφυλισμοῦ.

Ὡς ἀπτόν τρόπον τινὰ παράδειγμα τῶν ὀλεθρίων ἀτομικῶν καὶ οἰκογενειακῶν τῆς συφίλιδος συνεπειῶν ἀναγράφομεν ἐνταῦθα τὸ ἐξῆς θλιβερόν δράμα: Ἀνήρ τις, παθὼν πρὸ ἐτῶν σύφιλιν καὶ μὴ παρουσιάσας βαρείας ἐκδηλώσεις παρημέλησε τὴν χρονίαν θεραπείαν του καὶ ἐνυμφεῦθη ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι δὲν ἦτο πλέον δυνατόν νὰ μεταδώσῃ εἰς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα τὸ νόσημά του. Μετὰ τὸν γάμον τὰ πάντα βαίνουσι καλῶς, ἡ γυνὴ μένει ὑγιής, γεννῶνται δὲ καὶ τέκνα τὰ ὁποῖα ἀναπτύσσονται χωρὶς νὰ παρουσιάσωσιν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον σημεῖον συφιλιδικῆς παθήσεως, ὁ πατὴρ τῆς οἰκογενείας προάγεται ἐν τῷ μεταξὺ κοινωνικῶς, ἐφάνετο δὲ ὅτι ἡ οἰκογένεια αὕτη εἶχε πρὸ αὐτῆς βίον καθ' ὅλα εὐτυχῆ. Δυστυχῶς μετ' οὐ πολὺ παρουσιάζονται εἰς τὸν σύζυγον σημεῖα νευρικοῦ ἐρεθισμοῦ, τὸ παραμικρὸν ἐπεισόδιον ἐν τῇ οἰκογενείᾳ καὶ τῇ ἐργασίᾳ του ἐρεθίζει αὐτόν, συγχρόνως δὲ καὶ τὸ μνημονικὸν αὐτοῦ ἔξασθενεῖ.

Κατ' ἀρχὰς ἐνομίσθη ὅτι ἐπρόκειτο περὶ πνευματικῆς ὑπερκοπώσεως, ὁ ἀσθενὴς λαμβάνει ἄδειαν ἀπουσίας καὶ πράγματι ἡ κατάστασίς του βελτιοῦται ἐπαισθητῶς ἐν τινι ὑδροθεραπευτηρίῳ. Μετὰ τὴν βελτίωσιν ταύτην ἀναλαμβάνει πάλιν τὴν ἐργασίαν του, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἀναφαίνονται πολὺ βαρύτερα τὰ προηγούμενα συμπτώματα, τὰ ὁποῖα δεικνύουσι πλέον ὅτι πρόκειται περὶ φρενοπαθείας μετὰ διαφόρων παραλύσεων ὀφειλομένων εἰς παλαιὰν σύφιλιν. Ὁ ἀσθενὴς ἐγλείεται ἐν φρενοκομείῳ καὶ μετὰ πολυετῆ φρικώδη βίον ὁ θάνατος θέτει τέρμα εἰς τὴν οἰκτρὰν ταύτην κατάστασιν.

Τοιαύτας φοβερὰς καταστροφὰς ἀτόμων, οἰκογε-

νειῶν καὶ γενεῶν ὀλοκλήρων παρακολουθοῦσιν οἱ ἱατροὶ δυστυχῶς συχνότατα· τὸ παράδειγμα τοῦτο δεικνύει πόσον δικαίως ὠνομάσθη ἡ σύφιλις ὑπουλον νόσημα. Ὅπως ἀπροσδοκῆτως ἀλλὰ καὶ ἀναποφεύκτως τὸ πεπρωμένον ὑπὸ τὴν ἀπαισίαν μορφήν τῆς συφίλιδος κρούει ἐδῶ τὴν θύραν, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἐγκατεστάθη φαινομενικῶς ἡ οἰκογενειακὴ εὐτυχία. Ἐνεκα τῆς πολυετοῦς φαινομενικῆς ὑγείας αὐτοῦ καθὼς καὶ τῆς ὑγείας τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του ἐλησησμένησεν ὁ δυστυχὴς οὗτος οἰκογενειάρχης παντελῶς τὸ παλαιὸν του νόσημα εὐρισκόμενος ἐν πλήρει βεβαιότητι καὶ περὶ τῆς μελλούσης ὑγείας του. Μ' ὅλα ταῦτα, ὡς βλέπομεν ἐνταῦθα, ἡ σύφιλις ἐπέρχεται ὡς ἀμείλικτος δανειστὴς καὶ εἰσπράττει τὸ παλαιὸν χρέος μὲ τοὺς τόκους καὶ τὰ ἐπιτόκια του.

Βλέπομεν ὅτι τὸ πεπρωμένον πατάσσει τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὰ ὠραιότερα ἔτη του, κατὰ τὰ ὁποῖα ἤρχισε νὰ φέρηται πρὸς τὸν σκοπὸν ὃν ἐπεδίωκε πρὸς εὐτυχίαν του. Ἐγκατέλειψε νέαν χήραν μὲ ἀνήλικα τέκνα τὰ ὁποῖα ὑποφέρουσιν οἰκονομικῶς τὰ πάνδεινα, ἐπειδὴ ἡ μακροχρόνιος θεραπεία ἀπεμύζησεν ὅλας αὐτῶν τὰς οἰκονομίας.

Μετὰ τ' ἀνωτέρω εἶνε περιττὸν νὰ προστεθῇ, ὅτι **ἡ σύφιλις ἢ συνεπαγομένη τόσα καὶ τοιαῦτα ἐπακόλουθα εἶνε μία τῶν κινδυνωδεστέρων νόσων, εἶνε ἢ ἀληθῆς μᾶστιξ τῆς ἀνθρωπότητος.**

5. ΑΤΟΜΙΚΗ ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Ἐξετέθησαν ἀνωτέρω οἱ φοβεροὶ κίνδυνοι τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, κίνδυνοι ὀλέθριοι οὐ μόνον εἰς τὸ ἄτομον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν οἰκογένειαν, τὴν κοινωνίαν, τὸ ἔθνος καὶ εἰς ὅλην ἕν γένει τὴν ἀνθρωπότητα. Πρόκειται ὅμως τώρα νὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα καὶ τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων δύναται νὰ προφυλαχθῇ τις ἀπὸ τὴν ὀλεθρίαν μόλυνσιν. Ἡ ἀτομικὴ προφύλαξις ἀπὸ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων ἐπροόδευσε σημαντικῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς μελέτης τῶν αἰτίων καὶ τῶν μέσων τῆς μόλυνσεως. Ἀλλὰ πρὶν προβῶμεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν διαφόρων προφυλακτικῶν μέσων ἐπάναγκες θεωροῦμεν νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα τινὰ περὶ γεννητικῆς ἐγκρατείας.

Ἐγκράτεια. Τὸ ἄριστον καὶ ἰδεῶδες προφυλακτικὸν μέσον ἀπὸ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων εἶνε ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τῆς συνουσίας ἤτοι ἡ ἐγκράτεια. Δυστυχῶς ὅμως τὸ μέσον τοῦτο ὀλίγιστοι ἢ μᾶλλον σχεδὸν οὐδεὶς τῶν ἀγάμων δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ διὰ διαφόρους λόγους καὶ μάλιστα διὰ τὸν λόγον ὅτι δῆθεν ἡ ἐγκράτεια εἶνε βλαβερὰ εἰς τὴν ὑγίαν. Τὸ ζήτημα τοῦτο πολλάκις συζητήθη, εὐρίσκειται δὲ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τοῦ ἐν Δρέσδη συνερχομένου συνεδρίου πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων. Οἱ πλείστοι τῶν ἐπιστημόνων εἶνε τῆς γνώμης, ὅτι ἡ ἐγκράτεια οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον εἶνε βλαβερὰ εἰς τὴν ὑγίαν, ἐνῶ ἀπ' ἑτέρου μικρὰ τις μερὶς αὐτῶν παραδέχεται τὸ ἐναντίον. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὑπάρχουσιν ἄνδρες τινὲς εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ἐγκράτεια προ-

καλεῖ διαταραχὰς τινας, οἱ τοιοῦτοι ὅμως ἀποτελοῦσι σπανίας ἔξαιρέσεις. Ἀνεξαρτήτως τούτων δεόν νὰ το-νισθῇ ὅτι νέος τις δύναται νὰ διέλθῃ ἐν ἐγκρατεία τὸν βίον του χωρὶς νὰ πάθῃ τὸ παραμικρὸν, εἰάν κανονίση αὐτὸν συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο ἀποχὴ ἀπὸ τοῦ οἴνοπνεύματος, σωματικῆς ἐργασίας ἐν ἀνάγκῃ ὑπὸ μορφήν σωμασκίας καὶ ἀποφυγὴ διαφόρων διεγερτικῶν ἀναγνωσμάτων, θεαμάτων καὶ ἄλλων. Διότι τὸ νὰ ζῆ τις κατ' ἐπίφασιν μὲν ἐγκρατῆς, ἐνδομύχως δὲ νὰ ὑποφέρῃ ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ πόθου πρὸς συνουσίαν ἢ νὰ ὑπεπέσῃ εἰς τὸν ἀντανισμόν, βεβαίως τοῦτο δὲν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν φύλαξιν τῆς ὑγείας του οὔτε θὰ τύχῃ τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ ἱατροῦ. Ἀλλ' ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦνε ἡ ἐκ τῆς ἐγκρατείας βλάβη, ὡς τινες παραδέχονται, αὕτη δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ συγκριθῇ πρὸς τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους ἐπιφέρουσι τὰ ἀφροδίσια νοσήματα.

Δυστυχῶς ὑπάρχουσιν εἰσέτι ἱατροὶ τινες, οἵτινες κακῶς ποιοῦντες προτρέπουσι τοὺς νέους εἰς τὴν συνουσίαν ἄνευ ἀπολύτου πρὸς τοῦτο ἀνάγκης καὶ γίνονται οὕτω πρόξενοι μόλυνσεως τῶν πελατῶν των ὑπὸ βλεννορροίας ἢ σφιλίδος. Πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἐπὶ παραδείγματι μὲ συνεβουλευθῆ ἀσθενῆς εἰκοσιοκταετῆς, ὅστις, ὡς μὲ διεβεβαίωσε, μέχρι πρὸ ἐνὸς ἔτους ἦτον ἐγκρατέστατος, ὁπότε ἠναγκάσθη νὰ συμβουλευθῇ ἱατρὸν ἕνεκα διαταραχῶν τινων, αἵτινες οὐδεμίαν σχέσιν εἶχον μὲ τὴν ἐγκράτειαν τοῦ ἀσθενοῦς. Ὁ ἱατρὸς ἀντὶ πάσης ἄλλης θεραπείας συνέστησεν εἰς τὸν πελάτην του τὴν συνουσίαν. Ὁ δυστυχῆς ἀσθενῆς οὐδεμίαν ἰδέαν ἔχων περὶ ἀφροδισίων νοσημάτων καὶ τῶν προφυλακτικῶν αὐτῶν μέσων πείθεται εἰς τὴν καταστρεπτικὴν συμβουλήν τοῦ ἱατροῦ, καὶ ὡς ἀποτέλεσμα αὐτῆς ἐπῆλθε μόλυνσις ὑπὸ βλεννορροίας καὶ σφιλίδος. Περιττὸν θεωρῶ νὰ περιγράψω ἐνταῦθα ποῦ

κατέληξαν μετὰ τὸ δυστύχημα τοῦτο αἱ σχέσεις τοῦ σοφοῦ ἱατροῦ καὶ τοῦ δυστυχοῦς πελάτου. **Ἡ ἐγκράτεια ἄρα πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς τὸ μόνον ἀποτελεσματικὸν μέσον προφυλάξεως ἀπὸ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων.** Ἐν τούτοις ὀλίγοι θὰ ἦναι ἐκεῖνοι οἵτινες θὰ ἐπιδιώξωσι τὸ ἰδεῶδες τοῦτο μέσον καὶ ἐλάχιστοι οἱ δυνάμενοι νὰ τὸ ἐφαρμόσωσι. Τοὺς ἄνδρας λοιπὸν ἐκείνους τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν πλειονότητα καὶ μέλλοντας ἄνευ τῆς παρθενίας των νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν νυμφικὴν παστάδα ὀφείλομεν νὰ συμβουλεύσωμεν καὶ βοηθήσωμεν. Ἔργον τῆς ἠθοπλαστικῆς ἀγωγῆς εἶνε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν μὴ συζυγικὴν συνουσίαν, ἀλλὰ ἔργον τοῦ ἱατροῦ εἶνε νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ὅσον τὸ δυνατόν ἀκίνδυνον διὰ τῶν εἰδικῶν προφυλακτικῶν μέσων.

Οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ εἶχον ἔθιμά τινα καὶ διατάξεις ὡς ἐπὶ παραδείγματι τὰ λουτρά, τὰς πλύσεις, τοὺς ὑποκαπνισμοὺς καὶ ἄλλα μέσα, ἅτινα ἐφηροῦζοντο μετὰ τὴν συνουσίαν καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐπεδιώκετο ἡ προφυλάξις ἀπὸ τῆς ἀφροδισίου μολύνσεως. Εἰς τὸν Ἡρόδοτον ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς σχετικὰ πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο: «Ὅσακις δ' ἂν μειχθῆ γυναικὶ τῇ ἑαυτοῦ ἀνῆρ Βαβυλώνιος, περὶ θυμῆμα καταγιζόμενον ἴζει, ἐτέρωθι δὲ ἡ γυνὴ τωῦτο τοῦτο ποιέει· ὄρθρου δὲ γενομένου λούνται καὶ ἀμφοτέρω ἀγγεος γὰρ οὐδενὸς ἄψονται πρὶν ἂν λούσωνται, ταῦτά δὲ ταῦτα καὶ Ἀραβιοὶ ποιεῦσι...» (Βιβλίον Ι' Κεφ. 198). Ἐπίσης ἦτον ἀπανταχοῦ ἀπηγορευμένον νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὸν ναὸν μετὰ συνουσίαν πρὶν ἢ λουσθῆ ἢ πλυθῆ προηγουμένως. Τοιαῦτα προφυλακτικὰ μέσα ὡς καὶ τὴν ἀποψίλωσιν τοῦ περὶ τὰ γεννητικὰ ὄργανα τριχώματος, τὴν περιτομήν, τὴν ἐπάλειψιν τοῦ πέους διὰ λιπαρῶν οὐσιῶν πρὸ τῆς συνουσίας καὶ ἄλλα ἀνευρίσκομεν εἰς

ὄλους τοὺς λαοὺς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς σήμερον.

Τὴν σήμερον οἱ ἱατροὶ μετὰ τὰς καταπληκτικὰς προόδους τῆς ἐπιστήμης ὀφείλουσι νὰ ὑποδείξωσι τὰ εὐχρηστα τῶν ἐν χρήσει προφυλακτικῶν μέσων. Ἴσως θεωρηθῆ τις διὰ τοῦτο ἀνήθικος, ἀλλ' ὡς ἱατροὶ εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ πράξωμεν τοῦτο ἐνταῦθα, λυπούμενοι μόνον ὅτι πάντα ταῦτα τὰ προφυλακτικὰ δὲν παρέχουσιν εἰσέτι ἀπόλυτον βεβαιότητα καὶ ἀσφάλειαν.

Πρωτίστως οἱ μὴ ἐγκρατεῖς ὀφείλουσι νὰ ᾧσιν ὅσον τὸ δυνατόν μέτριοι εἰς τὰς γεννητικὰς ἀπολαύσεις. Ἡ μετριότης αὕτη οὐ μόνον δὲν εἶναι βλαβερὰ ἀλλ' ὀφελιμος καὶ ἀναγκαῖα διὰ τὴν σωματικὴν καὶ ἰδίως τὴν πνευματικὴν διάπλασιν. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο οὐδεμία διαφορὰ γνώμης ἐπικρατεῖ. Οἱ πλεῖστοι τῶν νέων δύνανται νὰ ἐπιδιώξωσι καὶ ἐπιτύχωσι τὴν καταστολὴν τῆς γεννητικῆς ὁρμῆς των καὶ ν' ἀποφύγωσι πᾶν ὅ,τι θὰ διήγειρεν αὐτοὺς ἀσκόπως. Ἀλλ' ἐὰν τοῦτο εἶνε ὅλως ἀδύνατον καὶ θεωρεῖ τις ἀναγκαῖον νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ὁρμὴν ταύτην ὀφείλει τοῦλάχιστον ν' ἀποφεύγῃ τὴν ἐπανειλημμένην συνουσίαν, διότι εἶνε γεγονός ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐκτὸς τῆς διὰ τὸ νευρικὸν σύστημα βλάβης, ἡ συφιλιδικὴ καὶ βλεννορροϊκὴ μόλυνσις εὐκολώτερον λαμβάνει χώραν, παρὰ μετὰ μίαν καὶ μόνην συνουσίαν.

Ἐπίσης πρέπει ν' ἀποφεύγῃ τις τὴν ὑπὸ τὴν ἐπίρροισιν ἔστω καὶ ἐλαχίστης ποσότητος οἰνοπνεύματος συνουσίαν. Εἶνε γεγονός γνωστότατον εἰς τοὺς ἱατροὺς καὶ εἰς τὸ κοινόν, ὅτι ἐν καταστάσει μέθης ἔστω καὶ ἐλαφροτάτης εὐκολώτατα μολύνεται τις ἀπὸ τὰ ἀφροδισία νοσήματα. Τὸ γεγονός τοῦτο δὲν χρήζει ἐξηγήσεως διὰ τὸν ἀναγνώστην.

Μετριότης εἰς τὰς γεννητικὰς ἀπολαύσεις.

Ἡφαλιότης κατὰ τὰς γεννητικὰς ἀπολαύσεις.

Ειδικὰ προ-
φυλακτικὰ
μέσα.

Ἡ εἰδικὴ ἀτομικὴ προφύλαξις συνίσταται κυρίως εἰς τὴν προφύλαξιν τοῦ πέους καὶ τῆς οὐρήθρας, τῶν φυσικῶν τούτων εἰσόδων τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων. Τὰ πρὸ τῆς συνουσίας ἐφαρμοζόμενα προφυλακτικὰ μέσα εἶνε τὰ ἑξῆς :

Πρῶτον τὸ **προφυλακτικὸν περιβλήμα τοῦ πέους** (Condom, préservatif). Τὸ ἀρχαιότατον καὶ ἄριστον τοῦτο τῶν προφυλακτικῶν διὰ τὸν ἄνδρα, ἐμποδίζει, ἐν ἣ περιπτώσει δὲν σχισθῆ, τὴν ἄμεσον ἐπαφὴν τοῦ πέους μετὰ τῶν πασχόντων γεννητικῶν ὀργάνων τῆς γυναικὸς καὶ προφυλάσσει οὕτω τοὺς συνουσιαζόμενους ἀπὸ βλεννόρροϊαν, σύφιλιν καὶ μαλακὸν ἔλκος, ὅταν τὰ ἔλκη εὐρίσκωνται ἐπὶ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων καὶ οὐχὶ περὶ αὐτά, διότι πολλάκις τὸ σκληρὸν καὶ μαλακὸν ἔλκος ἀναφαίνονται εἰς ἱκανὴν ἀπὸ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων ἀπόστασιν. Ὡς δεύτερον προφυλακτικὸν μέσον πρὸ τῆς συνουσίας συνιστᾶται ἡ **Βαζελίνη** καὶ ἄλλαι εἰδικαὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀλοιφαί, διὰ τῶν ὁποίων ἐπαλείφομεν πρὸ τῆς συνουσίας τὸ πέος, ἐν ἣ περιπτώσει δὲν γίνῃ χρῆσις τοῦ προφυλακτικοῦ περιβλήματος. Διὰ τῆς ἐπαλείψεως τῶν οὐσιῶν τούτων ἀποφεύγει τις τὰ κατὰ τὴν συνουσίαν τραύματα, διὰ τῶν ὁποίων διευκολύνεται ἡ μόλυνσις. Ἐπίσης τὰ μολυσματικὰ ἐκκρίματα διὰ τῶν οὐσιῶν τούτων δὲν ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πέους. Μετὰ τὴν συνουσίαν ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἰδίως δὲ ἐὰν δὲν ἐγένετο χρῆσις τῶν προφυλακτικῶν μέσων, πρέπει νὰ καθαρισθῆ καὶ ἀπολυμανθῆ καλῶς τὸ πέος, ἡ οὐρήθρα καὶ τὰ πέριξ αὐτῶν. Τὸ μέσον τοῦτο εἶνε ἀποτελεσματικὸν καὶ τρεῖς ἀκόμη ὥρας μετὰ τὴν συνουσίαν. Εἶνε ὅμως πολὺ προτιμότερον νὰ προβαίνωμεν αὐθωρεὶ εἰς τοῦτο· ὁ καθαρισμὸς τοῦ πέους καὶ τῶν πέριξ ἐπιτυγχάνεται διὰ ριζικῆς πλύσεως διὰ σάπωνος καὶ ὕδατος, ἡ δὲ ἀπολύμανσις διὰ πλύσεως δι' ὑπερ-

μαγγανικοῦ καλίου 1 :5000 ἢ διχλωριούχου ὕδραργύρου (Sublimé) 1 :1000. Ὁ καθαρισμὸς καὶ ἡ ἀπολύμανσις τοῦ πέους καὶ τῶν πέριξ προφυλάττουσιν ἀπὸ τοῦ σκληροῦ καὶ μαλακοῦ ἔλκους. Ὁ καθαρισμὸς τῆς οὐρήθρας ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς οὐρήσεως ἀμέσως μετὰ τὴν συνουσίαν, ἐπιτείνεται δὲ ἡ ἐνέργεια αὐτῆς, ἐὰν κατὰ διαλείμματα κατὰ τὴν οὐρησιν συμπιέζωμεν διὰ τῶν δακτύλων τὸ στόμιον τῆς οὐρήθρας. Διὰ τὴν ἀπολύμανσιν τῆς οὐρήθρας, ἥτις εἶνε λίαν ἀποτελεσματική, ὡς πειραματικῶς ἀπεδείχθη, κατὰ τῆς ὑπὸ τῆς βλεννορροϊκῆς μολύνσεως, ὑπάρχουσι διάφοροι εἰδικαὶ σκευασίαι, τὰς ὁποίας πρέπει ν' ἀναγράψῃ ὁ ἰατρὸς καὶ δώσῃ λεπτομερεῖς ὁδηγίας τῆς χρήσεως. Ὁ καθαρισμὸς καὶ ἡ ἀπολύμανσις τῆς οὐρήθρας προφυλάττουσι μόνον ἀπὸ τῆς βλεννορροϊκῆς μολύνσεως.

Ἐν ἣ περιπτώσει ἡ ἀτομικὴ προφύλαξις ἀπέτυγεν, ὡς πολλάκις συμβαίνει, παρ' ὅλην τὴν εὐσυνείδητον ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, τότε μέγα εὐτύχημα διὰ τὸν πάσχοντα ἴα ἦνε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρόοδον τοῦ νοσήματος προστρέχων εἰς τὸν ἰατρὸν εὐθύς ὡς παρατηρήσῃ ὕδαρές τι ἐκκριμὰ ἐκ τῆς οὐρήθρας ἢ πυῶδες τι σημεῖον ἢ ὑποπτὸν τινα ἀμυχήν ἢ ἄλλο τι φαινόμενον ἐπὶ τοῦ πέους καὶ περὶ αὐτό. Διὰ νὰ μὴ παρέλθῃ ἀπαρατήρητος ἡ πρώτη ἐμφάνισις ἀφροδισίου τινὸς νοσήματος, ἀπαιτεῖται ἀκριβὴς ἐξέτασις κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας καὶ ἑβδομάδας μετὰ τὴν συνουσίαν. Ἡ τὴν βλεννόρροϊαν ἀφορῶσα ἐξέτασις τῆς οὐρήθρας πρέπει νὰ γίνηται τὴν πρωίαν πρὸ τῆς πρώτης οὐρήσεως ὡς ἑξῆς : Ἐπιφανέει τις πιέζων ἐκ τῶν ὀπίσω πρὸς τὰ ἔμπροσ τὸ κάτω μέρος τοῦ πέους κατὰ μῆκος τῆς οὐρήθρας διὰ τοῦ δακτύλου, ὅταν δὲ ὁ ἐξετάζων παρατηρήσῃ ὕδαρῆ σταγόνα ἐξερχομένην ἐκ τοῦ στόμιου τῆς οὐρήθρας, τότε ἡ διὰ τοῦ γονοκόκκου μόλυνσις εἶνε λίαν πιθανή. Ἡ ὀριστικὴ ὅμως διάγνωσις ὁ-

φείλει νὰ γίνῃ μικροσκοπικῶς ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ. Ἐὰν ἡ μικροσκοπικὴ ἐξέτασις ἐπικυρώσῃ τὴν ὑπόνοιαν, εἶνε δυνατὸν ἐνίοτε δι' ἰσχυρῶν φαρμάκων νὰ προλάβῃ τις τὴν βλεννόρροϊαν. Μίαν ἡμέραν μετὰ τὴν ἐμφάνισίν της ἡ ὑδαρῆς σταγῶν καθίσταται σχεδὸν πυώδης καὶ τότε ἀδύνατος πλέον ἀποβαίνει ἢ παρεμπόδισις τῆς πορείας τῆς βλεννορροίας.

6. ΓΑΜΟΣ ΚΑΙ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Πρὸς ἐκλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ καὶ τῶν καθηκόντων τοῦ γάμου πρέπει οἱ νυμφευόμενοι ἄνδρες νὰ μὴ πάσχωσιν ἐκ μεταδοτικῶν νοσημάτων ἰδίως δὲ καὶ πρωτίστως ἐξ ἀφροδισίων, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐ μόνον κινδυνεύει ὁ σκοπὸς τοῦ γάμου, ἀλλ' ἐπιπροστίθεται καὶ ὁ μέγας καὶ φοβερὸς κίνδυνος τῆς μεταδόσεως τῶν νοσημάτων τούτων εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα.

Οἱ βλεννορροϊκοὶ καὶ σφιλιδικοὶ ὀφείλουσι πρὸ τοῦ γάμου τῶν νὰ συμβουλευθῶσιν ἱατρὸν καὶ νὰ βεβαιωθῶσιν ἐὰν παντελῶς ἔχωσι θεραπευθῆ ἀπὸ τὸ νόσημα ὑφ' οὗ προσεβλήθησαν ἔστω καὶ πρὸ πολλῶν ἐτῶν. Πρὸς καθορισμὸν τῆς τελείας ἰάσεως τῆς βλεννορροίας καὶ σφιλίδος παρέχει ἡμῖν σήμερον ἡ ἐπιστήμη μέσα πολλὰ καὶ ποικίλα ὡς ἐπὶ παραδείγματι τὴν μικροσκοπικὴν ἐξέτασιν, τὴν οὐρηθροσκόπησιν, τὰς ὀρολογικὰς ἐξετάσεις καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ὁ μὴ ἐντελῶς ἰαθὴς ἐκ τοῦ ἀφροδισίου νοσήματός του νυμφευόμενος καὶ μολύνων τὴν ἀθῶαν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του διαπράττει ἔγκλημα βαρύτερον καὶ ἀσυγχώρητον. Ὁ τοιοῦτος δύναται ν' ἀποκληθῆ αὐτόχρημα ἐγκληματίας καὶ κακοῦργος, καθότι ἐλαφρᾶ τῇ καρδίᾳ καὶ αὐτοπροαιρέτως προέβη εἰς τὴν μετάγγισιν εἰς ἀθῶον πλάσμα δηλητηρίων, τῶν ὁποίων, τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὴν σύζυγον ἀλλὰ πλήττουσι καὶ ὅλην τὴν μετέπειτα γενεάν.

Οὐχὶ σπανίως ὅμως ὅλην τὴν εὐθύνην τῶν τραγωδιῶν τούτων φέρουσι οἱ ἱατροί, οἵτινες ἐπιτρέπουσι τὸν γάμον εἰς ἄνδρας ἀτελῶς θεραπευθέντας. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρομεν τὴν ἐξῆς περίπτωσιν: Ἐνήρ τις ἔπαθε σφίλιον, τὴν θεραπείαν τῆς ὁποίας ἀνέθηκεν

εἰς τινὰ συνάδελφον. Περὶ τὰ τέλη τοῦ τρίτου ἔτους τῆς θεραπείας ζητεῖ ὁ ἀσθενὴς ἀπὸ τὸν ἱατρὸν ἄδειαν γάμου. Γίνεται ἱατρικὸν συμβούλιον ἐκ τοῦ θεράποντος ἱατροῦ καὶ δύο ἐτέρων καὶ ἀποφασίζεται μετὰ τὴν κλινικὴν ἐξέτασιν καὶ τὴν ἐκθεσιν τῆς ὅλης θεραπείας νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν πελάτην ὁ γάμος. Νυμφεύεται οὗτος καὶ μολύνει δυστυχῶς τὴν σύζυγόν του, γεννᾶται δὲ καὶ τὸ πρῶτον τέκνον συφιλιδικόν. Ἄδύνατον νὰ φαντασθῇ τις τὴν οἰκτρὰν θέσιν, εἰς ἣν περιῆλθεν ὁ δυστυχῆς οὗτος ἀπέναντι τῆς ἀθώας συζύγου του καὶ τῶν γονέων αὐτῆς! Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δυστυχῶς δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀνακαλυφθῆ ἡ ὀροδιαγνωστικὴ τῆς συφιλιδος, ἥτις καλῶς καὶ ἐπανειλημμένως ἐκτελουμένη δύναται νὰ βεβαιώσῃ τὸν ἱατρὸν περὶ τῆς τελείας ἰάσεως ἢ μὴ συφιλιδικοῦ ἀσθενοῦς. Ὅπως δὲ ποτε φαίνεται ὅτι εἰς τὸν ἀσθενῆ τοῦτον ἡ θεραπεία δὲν ὑπῆρξε πλήρης καὶ τὸ διάστημα τῶν τριῶν ἐτῶν πρὸ τοῦ γάμου ὄχι ἐπαρκές. Τὴν σήμερον, ὡς εἶδομεν ἢ ἐπιστήμη ἀπαιτεῖ πενταετῆ τοῦλάχιστον ἀντισυφιλιδικὴν θεραπείαν. Καὶ ἕτερα ἀνάλογα περιπτώσεις περιῆλθεν εἰς γινῶσιν ἡμῶν ἀξία καὶ αὐτὴ σημειώσεως. Συφιλιδικὸς τις μετὰ ἀτελεστάτην ἀντισυφιλιδικὴν θεραπείαν, ἔλαβεν, ὡς λέγει ἄδειαν γάμου ἀπὸ τὸν ἱατρὸν του. Νυμφευθεὶς μετέδωκε τὸ νόσημα εἰς τὴν σύζυγόν του, μεθ' ἧς ἔσχεν ἕξ τέκνα τὴν σήμερον νεάνιδες καὶ ἄνδρες ἅπαντες παρουσιάζοντες διάφορα συμπτώματα συφιλιδικά.

Ἐπειδὴ μεθ' ὅλα ταῦτα, ἔνεκα διαφόρων λόγων, θὰ ἐξακολουθῶσι νὰ συνάπτονται συνοικέσια μετ' ἀσθενῶν, δὲν θὰ ἦτον ἄρα γε προτιμότερον οἱ γονεῖς ἀντὶ νὰ ζητῶσι πληροφορίας περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ μέλλοντος γαμβροῦ των, νὰ φροντίζωσι πρωτίστως νὰ προσάγωνται αὐτοῖς πιστοποιητικὰ ὑγείας ἐκ μέρους ἱατρῶν, ὡς γίνεται ἤδη τοῦτο

πολλάκις ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἀλλαγοῦ; Μόνον διὰ τοῦ τρόπου τούτου θ' ἀπέφευγον οἱ γονεῖς καὶ τὰ τέκνα τὴν ἀθλιότητα, θὰ ἔλειπον δὲ ἡ βαρεῖα εὐθύνη τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων καὶ τὰ δίκαια παράπονα τῶν τέκνων, θὰ συνετέλουν δὲ τοιοῦτοτρόπως οἱ γονεῖς ὅπως ἢ ἐπερχομένη γενεὰ καταστῆ ὑγιῆς καὶ ἰσχυρὰ διὰ τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα.

7. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν μικρὸς τις κύκλος ειδικῶν ἰατρῶν, ἀνέλαβε τὸν κατὰ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, τῶν μαστίγων τούτων τῆς ἀνθρωπότητος, ἀγῶνα, συνετελέσθη δὲ κατὰ τὸ μικρὸν τοῦτο χρονικὸν διάστημα ἀξιοσημείωτος ἐργασία, ἰδίως ἀφ' ἧς ἐποχῆς διὰ τοῦ ἐν Βρυξέλλαις συνεδρίου πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων κατὰ τὸ ἔτος 1899, τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον ἐστράφη πρὸς τὴν φοβερὰν μόλυνσιν τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Ἐκτοτε τὸ ζήτημα τῆς καταπολεμήσεως τῶν ἀφροδισίων νόσων κατέστη ζήτημα φλέγον. Καὶ ὅταν τρία ἔτη μετὰ τὸ πρῶτον τοῦτο συνέδριον συνῆλθε τὸ δεύτερον, ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ ὅτι ὁ σπόρος ὅστις πρὸ ὀλίγου ἐσπάρη ἀπέδωκεν ἐν τῷ μεταξὺ ἀφθόνους καρπούς. Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς πεπολιτισμένας χώρας ἐπεδόθησαν οἱ ἰατροὶ εἰς τὴν μελέτην τῶν κινδύνων τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων καὶ τὸν περιορισμὸν αὐτῶν διὰ σκοπίμων μέτρων.

Ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ διασήμου συφιλιδολόγου Fournier ἐργάζεται ἀπὸ ἐτῶν ἡ «*Société française de prophylaxie sanitaire et morale*», ἧτοι ἡ *Γαλλικὴ ἐταιρεία ὑγιεινῆς καὶ ἠθικῆς προφυλάξεως*. Ἐν Δανίᾳ, Γερμανίᾳ, Ἰταλίᾳ Ἀγγλίᾳ καὶ εἰς ἄλλας χώρας ἰδρύθησαν ἐπίσης παρόμοιαι ἐταιρίαι, αἵτινες ἐργάζονται ἀποτελεσματικώτατα τῇ συνδρομῇ τοῦ δημοσίου. Βεβαίως καὶ τοῦτο ὀφείλει νὰ συνεργασθῇ μεθ' ἡμῶν, διότι ὡς γνωρίζομεν σήμερον πάντες οἱ ἐπιστήμονες ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ ἢ μὲν ἐπιστήμη μόνον τὰ ὄπλα δύναται νὰ χαλκεύσῃ, ἀλλὰ τίς θὰ ὀπλισθῇ δι' αὐτῶν ἢ μὴ αἱ πολυπληθεῖς τάξεις τοῦ λαοῦ;

Ἡ ἀνθρωπίνη κοινωνία ἐπιδιώκει τὰ νόμιμα δικαιώματά της ἐπιζητούσα παντοιοτρόπως ν' ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς, τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων. Καὶ ὡς ἐν ἐκ τῶν σπουδαιότερων μέσων πρὸς καταπολέμησιν αὐτῶν ἔχομεν τὴν ἀτομικὴν προφύλαξιν περὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο ἤδη ἐκτενὴς λόγος ἀνωτέρω.

Ἐτερον ἐπίσης ἀποτελεσματικὸν μέσον ἀποτελεῖ ἡ ἰατρικὴ θεραπεία διὰ τῆς ὁποίας ἐξολοθρεύομεν τὰ ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν μικρόβια τῆς βλεννορροίας καὶ συφιλιδος. Οἱ ἐξ ἀφροδισίων νοσημάτων πάσχοντες εἶνε ἐπικίνδυνοι ὡς συντελοῦντες εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ νοσήματος αὐτῶν. Ὅσον ταχύτερον ἰαθῇ ὁ πάσχων καὶ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ μολυσματικὸν στάδιον τόσον μικρότερα καὶ ἡ πιθανότης τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ νοσήματος καὶ συνεπῶς πᾶν μέσον, τὸ ὁποῖον ἐπιφέρει ὅσον τὸ δυνατόν ταχεῖαν καὶ ῥιζικὴν θεραπείαν τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, εἶνε ὀφελιμώτατον. Ἡ συστηματικὴ καὶ μεθοδικὴ θεραπεία ἐν μεγάλῃ κλίμακι ἀποτελεῖ τὸν ἐπιζητούμενον σκοπὸν. Δὲν ἀρκεῖ νὰ θεραπευθῆται ὁ δυνάμενος νὰ πληρώσῃ τὸν ἰατρόν του ἀλλὰ πρέπει νὰ ληφθῇ φροντίς καὶ περὶ τοῦ πένητος τοῦ ἔχοντος ἐπίσης ἀνάγκην συστηματικῆς καὶ καλῆς θεραπείας.

Αἱ διάφοροι ἀστυκλινικαὶ τῶν νοσοκομείων καὶ τὰ δημόσια ἰατρεῖα προκειμένου περὶ πτωχῶν βλεννοροϊκῶν καὶ συφιλιδικῶν περιορίζονται συνήθως εἰς τὴν ἀναγραφὴν ἐσωτερικοῦ τινος φαρμάκου, ἐνίοτε δὲ καὶ μικρῶν πλύσεων τῆς οὐρήθρας διὰ τὴν βλεννορροϊαν, ἐνῶ τὸ ὑναντίον ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσι τὰ κατάλληλα μέρη ἐνθα νὰ παρέχῃται ἡ θεραπεία τῶν νοσημάτων τούτων δι' ὅλων τῶν καταλλήλων μέσων πρὸς ῥιζικὴν αὐτῶν ἴασιν. Παρ' ἡμῖν καίτοι κατ' ἔτος ἐξοδεύονται τόσαι χιλιάδες λιρῶν καὶ λαμβάνεται τόση

ἰατρικὴ θεραπεία.

φροντίς διὰ τὰ ἔκθετα, τοὺς φυματικούς τοὺς φρενοβλαβεῖς καὶ τοὺς ἄλλους ἀσθενεῖς, οἱ δυστυχεῖς ἄποροι βλεννορροϊκοὶ καὶ συφιλιτικοὶ παρ' ὅλην τὴν ἀπόλυτον πολλάκις ἀνάγκην νοσοκομειακῆς ἢ ἄλλης συστηματικῆς θεραπείας, ἐγκαταλιμπάνονται εἰς τὴν τύχην των, ὑποφέρουσι τὰ πάνδεινα, μένουσιν ἀθεράπευτοι, μολύνουσι συζύγους καὶ τέκνα καὶ καταλήγουσιν τέλος ὡς ἀνίατοι εἰς τὰ νοσοκομεῖα ἰδίως εἰς τὸ φρενολογικὸν τμήμα ὑπερπληροῦντες οὕτω τὰς αἰθούσας αὐτοῦ. Δὲν θὰ ἦτο φρονιμώτερον νὰ ληφθῇ φροντίς διὰ τὰ δυστυχῆ ταῦτα ὄντα ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ νοσήματός των ὁπότε εἶνε δυνατὴ ἡ τελεία ἴασις, παρὰ νὰ καταδαπανᾶται τὸ ἔθνος ἡμῶν ματαίως καθ' ἣν ἐποχὴν οὐδεμία πλέον ἐλπίς ἰάσεως τοῦ νοσήματος ὑπάρχει; Φρονοῦμεν ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἄμεσον ἀνάγκην ἰδρύσεως τμημάτων ἐν τοῖς νοσοκομείοις καὶ ἰατρείων πρὸς τελείαν θεραπείαν τῶν ἀπόρων βλεννορροϊκῶν καὶ συφιλιδικῶν. Μήπως ἐὰν ὑπεδεικνύετο καταλλήλως ἡ ἐπιβεβλημένη αὕτη ἀνάγκη εἰς τοὺς ἐθνικούς ἡμῶν εὐεργέτας δὲν θὰ εἶχομεν σήμερον τοιαῦτα εἰδικὰ τμήματα καὶ ἀστυκλινικὰς ἐργαζομένας ἀποτελεσματικῶς πρὸς τὸ καλὸν τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν;

Δυστυχῶς οὐδὲ λόγος ἐγένετο μέχρι τῆς σήμερον περὶ τῶν ζητημάτων τούτων διότι θεωρεῖται αἰσχος τὸ νὰ πάθῃ τις βλεννόρροϊαν ἢ σύφιλιν, εἰς τοῦτο δὲ συνετέλεσε καὶ συντελεῖ ἡ σεμνοτυφία ἡμῶν ἣτις γίνεται τόσων κακῶν πρόξενος. Παράδειγμα ἄξιον μίμησεως ἔστω τοῖς ἡμετέροις τὸ ἔργον τῆς μεγάλης εὐεργέτιδος κυρίας Συγγροῦ, ἣτις δι' ἐξόδων πολλῶν ἑκατομμυρίων ἰδρυσεν ἐν Ἀθήναις νοσοκομεῖον τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων πρὸς νοσηλείαν τῶν πτωχῶν πασχόντων. Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο τὸ ὁποῖον εἶχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῶμεν καὶ θαυμάσωμεν

δυνάμειν νὰ εἴπωμεν, ὅτι εἶνε τὸ τελειότερον εἰς τὸ εἶδος του ἐξ ὧν εἶδομεν ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Γερμανίᾳ.

Ἡ σύφιλις ὡς φαίνεται ἐκ τῶν κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας παρατηρήσεων, ἐξησθένησε κατὰ πολὺ, τοῦτο δὲ δεικνύει σχετικὴν τινα ἀνοσίαν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τοῦ μικροβίου τῆς συφίλιδος. Ὁ Albert Reibmayr λέγει ἐν τινι συγράμματι αὐτοῦ λίαν ἐπιτυχῶς τὰ ἑξῆς: «**Ἐκ τῶν 4000 προγόνων, τοὺς ὁποίους ἔσχε πᾶς ἄνθρωπος ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὰ τελευταῖα 400 ἔτη, οἱ πλεῖστοι ἔπαθον σύφιλιν**». Τὸ ἀναμφισβήτητον τοῦτο γεγονός, ὅτι πάντες εἴμεθα ἐκ τῶν προγόνων μας «ὀλίγον συφιλιτικοί», ὑποβοηθεῖ τὸν κατὰ τῆς συφίλιδος ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἀνέλαβε σύμπας ὁ πεπολιτισμένος κόσμος κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη.

Ὅποια λαμπρὰ ἀποτελέσματα ἐπιτυγχάνονται διὰ συστηματικῆς θεραπείας τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων φαίνεται ἐκ τῆς σημαντικῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πασχόντων ἐν Σουηδίᾳ Νορβηγίᾳ καὶ Βοσνίᾳ, ὅπου παρέχεται ἡ θεραπεία εἰς τοὺς ἀπόρους δι' ἐξόδων τοῦ κράτους.

Ἐτερον ἀποτελεσματικὸν μέσον πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισίων νόσων εἶνε ἡ ἐξυγιάνσις τῆς πορνείας, τῆς μεγίστης δηλαδὴ ταύτης ἐστίας μολύνσεως. Λέγοντες πόρνην δὲν ἐννοοῦμεν μόνον ἐκείνην, ἣτις εἶνε ἐγκεκλεισμένη εἰς τὰ γνωστὰ χαμαιτυπεῖα καὶ ἐπιθεωρεῖται ὑπὸ τοῦ δημαρχιακοῦ ἱατροῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκείνην ἣτις μυστικῶς ἐξασκοῦσα τὸ ἐπάγγελμά της, εἶνε ἡ μεγίστη πηγὴ μεταδόσεως τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων. Ἡ πόρνη ἐκείνη, ἣτις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔστω καὶ ἀτελέστατα ἐξετάζεται ὑπὸ τῶν δημαρχιακῶν ἱατρῶν καὶ πάσχουσα ἀποσύρεται ἀπὸ τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός της εἶνε ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνος τῆς μὴ ἐπιθεωρουμένης ἣτοι τῆς μυστικῆς πόρνης, ἣτις ἀσθε-

Ἐξυγιάνσις τῆς πορνείας.

νή: οὔσα μολύνει τοὺς ἄνδρας τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Ἡ καλλιτέρα λύσις τοῦ ζητήματος θὰ ἦτο βεβαίως ἡ ἐξολόθρευσις τῆς πορνείας, πρῶγμα τὸ ὁποῖον πρὸς τὸ παρόν, ἴσως δὲ καὶ διὰ πολὺν ἀκόμη χρόνον θὰ ἦναι ὅλως ἀδύνατον, διότι αἱ αἰτίαι, αἵτινες ὀδηγοῦσιν εἰς τὴν πορνείαν εἶναι ἐπίσης καὶ ἰσχυρὰ ἐλατήρια διὰ τὴν διατήρησιν αὐτῆς, ὡς τοιαῦτα δὲ ἀναφέρομεν πρωτίστως τὴν γεννητήσιον ὁρμὴν τοῦ ἀνδρός, ἣτις συνήθως ἀναφαίνεται εἰς μίαν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ κοινωνικὴ θέσις τοῦ ἀνδρός δὲν ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν τὸν γάμον. Ἐκβιβῶς κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν ὁ ἰσχυρὸς περὶ ὑπάρξεως ἀγῶν δυσχεραίνει τὴν σύναψιν γάμων. Εἰς ταῦτα ἐπιπροστίθεται καὶ ἡ εἰς τὸ κοινὸν διαδεδομένη ἐσφαλμένη γνώμη ὅτι ἡ γεννητικὴ ἐγκράτεια συνεπάγεται διάφορα νοσήματα. Ἐνεκα αὐτῶν καθὼς καὶ ἄλλων ἀκόμη αἰτίων δὲν εἶνε διόλου παράδοξον, ὅτι ἡ ἐκ μέρους τῶν ἀνδρῶν ἐπιζητήσεις τῆς μὴ συζυγικῆς συνουσίας εἶνε τόσον διαδεδομένη. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀφ' ἑτέρου ὀδηγεῖ τὰς γυναῖκας εἰς τὴν ἐξ ἐπαγγέλματος πορνείαν δὲν εἶνε βεβαίως ἡ γεννητικὴ ἠδονή, ἣτις εἰς τὰς πλείστας ἐξ αὐτῶν εἶνε ἀσθενὴς εἰς ἄλλας δὲ πάλιν παντελῶς ἐλλεῖπει, ἀλλὰ κυρίως ἡ ἔλλειψις πόρων ζωῆς, ὁ γλίσχρος μισθὸς τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν, ἡ κακὴ ἀνατροφή, τὸ κακὸν ἐν τῇ οἰκογενεῖα παράδειγμα, ἡ μανία τοῦ καλλωπισμοῦ καὶ τῆς διασκεδάσεως, ἡ τάσις πρὸς ἀεργίαν καὶ ὁ διεφθαρμένος χαρακτήρ.

Αἱ αἰτίαι τῆς πορνείας, ὡς βλέπομεν εἶναι τόσον πολλαὶ καὶ ποικίλλαι καὶ τόσον ἐρριζώθησαν ἐν τῇ σημερινῇ κοινωνίᾳ, ὥστε ἂν ὅχι ὅλως ἀδύνατος δυσκολωτάτη ὅμως ἡ ἐξολόθρευσις αὐτῆς.

Πρὸς ἐξυγίανσιν τῶν πορνῶν ἀπαιτεῖται πρωτίστως ἡ ἐκ μέρους τῆς δημοχίας αὐστηρὰ ἐπίβλεψις καὶ

συχνή καὶ ἐπισταμένη ἰατρικὴ ἐξέτασις αὐτῶν καθὼς καὶ ἴδρυσις καταλλήλων νοσοκομείων πρὸς τελείαν θεραπείαν. Διὰ τὰς μυστικὰς δὲ πόρνas πρέπει νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἰδιαίτεροι ἀστυκλινικαὶ ὅπου νὰ παρέχεται δωρεὰν εἰς τὰ δυστυχεῖς ταῦτα ὄντα ἡ κατάλληλος θεραπεία.

Εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων καὶ τῆς πορνείας τὰ μέγιστα συντελεῖ καὶ ἡ διαφώτισις τοῦ κοινοῦ περὶ τῶν κινδύνων αὐτῶν. Εἰς ἅπαντα τὰ πεπολιτισμένα κράτη ἤρχισαν ἀπὸ πολλοῦ νὰ ἐργάζονται πρὸς διαφώτισιν τοῦ κοινοῦ, παρ' ἡμῖν ὅμως τὸ ἔργον τοῦτο θεωρεῖται δυστυχῶς ἀκόμη ἀνήθικον, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ προβῶμεν εἰς τοῦτο πρὸς τὸ καλὸν τοῦ ἔθνους ἡμῶν.

Ὅφειλομεν πρὸ παντὸς νὰ διδάξωμεν τὸ κοινὸν πῶς διὰ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων καταστρέφεται τὸ μέλλον καὶ ἡ ὑπαρξις τοῦ ἀνθρώπου, πῶς τὸ ἀπερίσκεπτον διάβημα μιᾶς στιγμῆς πικραίνει καὶ δηλητηριάζει ὅλον τὸν βίον.

Ἡ διαφωτιστικὴ αὕτη ἐργασία πρέπει ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν νεολαίαν καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τῶν τελευταίων τάξεων τῶν γυμνασίων ἡμῶν, διότι ὁ νέος ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἐγκαταλείψῃ μετ' οὐ πολὺ τὴν σχολὴν ἴσως δὲ καὶ τὸν πατρικὸν οἶκον, θὰ εὐρεθῇ ἐκτεθειμένος εἰς ὅλους τοὺς φοβεροὺς κινδύνους τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων. Ὅφειλομεν ἐπὶ τέλους νὰ κατανοήσωμεν, ὅτι ὁ μυστικισμὸς ὅστις ἐπικρατεῖ προκειμένου περὶ γεννητικῶν ζητημάτων κατὰ τὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων, ἀπεδείχθη ὅτι εἶνε μέγα σφάλμα ἐξ οὗ μόνον βλάβαι διὰ τὴν ἐπερχομένην γενεὰν πηγάζουσιν.

Ἴσως θὰ κατεξαναστῶσιν σεμνότυφοί τινες διατεινόμενοι, ὅτι ἡ διαφώτισις αὕτη τῶν μαθητῶν ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν γεννητικὴν ζωὴν θὰ συντε-

λέση εἰς τὴν διαφθορὰν αὐτῶν. Τοῦτο ὅμως τότε μόνον θὰ ἦτο ὀρθόν καὶ λογικόν, ἐὰν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ κρατήσωμεν τὴν νεολαίαν μέχρι τῆς ἡλικίας γάμου μακρὰν παντὸς ζητήματος σχετιζομένου μὲ τὴν γεννητικὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου. Τότε βεβαίως θὰ ἐπεθυμοῦμεν νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὸ μέχρι τῆς σήμερον ἐφαρμοζόμενον σύστημα ἀνατροφῆς. Τίς δύναται ὅμως νὰ διαμφισβητήσῃ ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ παιδιά ἀκόμη προκειμένου περὶ τοιούτων ζητημάτων γνωρίζουσι σήμερον τόσα ὅσα οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν φαντάζεται; Ἄς μὴ βαυκαλίζονται οἱ γονεῖς ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι τὰ τέκνα των εἶναι ἀθῶα. Αὐτὰ ἐφρόντισαν εἴτε ἀπὸ τοὺς συνομιλήκους των ἐν τῇ σχολῇ, εἴτε ἀπὸ τὰς παιδαγωγούς(;) ἢ ὑπηρετίας, εἴτε ἐκ διαφόρων ἀνηθίκων ἀναγνωσμάτων καὶ θεαμάτων νὰ μάθωσιν ὅ, τι δὲν ἔπρεπε. Οἱ ἰατροὶ εἶνε μάρτυρες τῶν καταστρεπτικῶν τούτων γνώσεων τῶν παιδίων καὶ νέων, ὡς γνωρίζοντες τὴν φρικώδη διάδοσιν τοῦ ἀννανισμοῦ καὶ ὡς συχνότατα θεραπεύοντες παιδιά σχολείων πάσχοντα ἐκ διαφόρων ἀφροδισίων νόσων,

Καὶ ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς τὸ γεγονός τοῦτο εἶνε ἀναμφισβήτητον, βλέπομεν ἀφ' ἑτέρου τὴν παχυλὴν ἀμάθειαν, ἣτις ἐπικρατεῖ οὐ μόνον εἰς τὰ παιδιά καὶ τὴν νεολαίαν ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς μεμορφωμένους ἄνδρας τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας προκειμένου περὶ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν κινδύνων. Ποσάκις δὲν παρέχεται ἢ εὐκαιρία εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ ἴδωσιν ἄνδρας, οἵτινες παρουσιάσαντες ἔκκριμά τι ἐκ τῆς οὐρήθρας ἢ ἔλκος τις ἐπὶ τοῦ πέους ἐνόμισαν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μηδαμινῆς τινος παθήσεως, παρημέλησαν τὸ νόσημά των καὶ προσέτρεξαν εἶτα εἰς τοὺς ἰατροὺς μετ' ἐπιπλοκῶν πολλάκις δυσθεραπεύτων; Πόσοι δὲ πάλιν ἀγνοοῦντες τὰς φοβερὰς συνεπείας τῶν νοσημάτων τούτων ἀφίνουσιν αὐτὰ ἀθεράπευτα ἢ ἀτελέστατα θε-

ραπεύονται καὶ ὑφίστανται κατόπιν τὰς καταστροφὰς περὶ τῶν ὁποίων ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος;

Σήμερον οἱ γονεῖς φροντίζουσι νὰ προφυλάξωσι τὰ τέκνα των ἀπὸ σωματικούς κινδύνους δι' ὑγιεινῶν μέτρων νὰ προαγάγωσιν αὐτὰ πνευματικῶς διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τὰ προετοιμάσωσιν εἰς τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα. Πόσον ὅμως περίεργον, ἐκπληκτικόν καὶ ἐπαίσχυντον ἐξ ἄλλου εἶνε νὰ βλέπη τις τοὺς αὐτοὺς γονεῖς νὰ μὴ λαμβάνωσι μηδεμίαν φροντίδα νὰ διαφωτίσωσι τὰ τέκνα των περὶ τῶν κινδύνων τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων καὶ προφυλάξωσιν αὐτὰ ἀπὸ τῶν διὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν καταστρεπτικωτάτων γεννητικῶν παρεκτροπῶν; Ἄφίνομεν δυστυχῶς τὴν ἐπερχομένην γενεὰν ἀπροστάτευτον ἀκριβῶς εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχει ἀνάγκην βοήθειας, καθοδηγήσεως καὶ διαφωτίσεως.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη κατενόηθη ὡς ἀπαραίτητος ἀναγκαία καὶ σωτηρία ἢ διαφώτισις τῆς νεολαίας περὶ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων καὶ δι' αὐτὸ ἤρχισε τὸ ἔργον τοῦτο νὰ συστηματοποιῆται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1904 ἐν Αὐστρία, Γερμανία, Γαλλία καὶ ἄλλαχοῦ. Κατὰ τὸ διεθνὲς συνέδριον τῆς σχολικῆς ὑγιεινῆς ἐν Νυρεμβέργῃ (Nürnberg) καὶ κατόπιν ἐν Μάνχαϊμ (Mannheim) κατεδείχθη ἢ καθ' ὅλα εὐεργετικὴ ἐνέργεια τῆς διαφωτιστικῆς ταύτης ἐργασίας. Ἡ πρώτη διάλεξις ὑπὸ ἰατροῦ περὶ τῶν κινδύνων, διαδόσεως καὶ προφυλάξεως τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων ἐγένετο ἐν Δύσσελδορφ (Düsseldorf) εἰς τοὺς τελειοφοίτους τῶν ἐκεῖ γυμνασίων. Τὸ παράδειγμα δὲ τοῦτο ἐμιμήθησαν εἶτα ὅλαι αἱ μεγάλαι πόλεις τῆς Αὐστρίας καὶ Γερμανίας. Τελευταίως εἰσήχθη ἢ περὶ τῶν ζητημάτων τούτων διδασκαλία εἰς τὰ γυμνάσια διαφόρων πεπολιτισμένων κρατῶν.

Ἐλπίζωμεν, ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν θ' ἀναγνωρισθῇ ἢ

ἀνάγκη αὕτη τῆς διαφωτίσεως τῆς νεολαίας καὶ θὰ μιμηθῶμεν τὴν περὶ αὐτῆς φροντίδα καὶ τὰς ἐνεργείας τῶν παιδαγωγῶν καὶ ἰατρῶν τῆς Γαλλίας, Γερμανίας καὶ Αὐστρίας.

8. ΑΓΥΡΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Μεγίστη φροντίς καταβάλλεται σήμερον εἰς ὅλα τὰ πεπολιτισμένα κράτη πρὸς ἐξεύρεσιν καὶ ἐφαρμογὴν ἀποτελεσματικῶν μέσων, ὅπως ἀπαλλαγῆ ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ τοὺς ἀγύρτας, τὰ ὄντα δηλαδή ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα οὐδεμίαν τῆς ἰατρικῆς γνῶσιν ἔχοντα, ἀναλαμβάνουσι διὰ ποικίλλων μέσων τὴν θεραπείαν πάντων τῶν νοσημάτων. Ἡ ἀγυρτεία δυστυχῶς ὑπεισηλθεν ἐπιφόβως εἰς τὴν τῶν ἀφροδισίων νόσων θεραπείαν. Οἱ ἐντριβεῖς εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἰατροὶ παρακολουθοῦσι καθημερινῶς τὰς καταστροφάς, τὰς ὁποίας προξενοῦσιν εἰς τοὺς δυστυχεῖς πάσχοντας τ' ἀσυνείδητα ταῦτα ὄντα. Εἶνε δὲ ἀπορίας ἄξιον πῶς μέχρι τῆς σήμερον ἀνέχεται ὁ πεπολιτισμένος κόσμος τοὺς ἀγύρτας τούτους, τῶν ὁποίων τὰ θύματα εἶνε ἀπειράριθμα· οἱ ἀγύρται οὔτοι καὶ μεταξὺ αὐτῶν πρέπει νὰ συγκαταλεχθῶσι καὶ οὐκ ὀλίγοι φαρμακοποιοί, ἀναλαμβάνοντες τοιαύτας θεραπείας, οὐδὲν ἄλλο ἐπιτυγχάνουσι διὰ τῆς περὶ τὰ ἰατρικὰ ζητήματα παχυλῆς αὐτῶν ἀμαθείας, εἰ μὴ νὰ ὀδηγήσωσι τὴν βλεννόρροϊαν εἰς τὸ χρόνιον αὐτῆς στάδιον, τὴν δὲ σύφιλιν ν' ἀφήσωσιν ἀθεράπευτον. Οἱ δὲ ἰατροί, εἰς τοὺς ὁποίους μετὰ τινὰ καιρὸν καταφεύγουσι τὰ θύματα τῆς ἀγυρτείας, γίνονται μάρτυρες τῶν δυσθεραπεύτων ἐπιπλοκῶν τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων ἥτοι τῶν στενωμάτων, τῶν συφιλιδικῶν ἐπιπλοκῶν, τῶν παραλύσεων, τῶν παθήσεων τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων καὶ ἄλλων. Ἐγνωρίσαμεν δύο συφιλιδικούς ὑποβληθέντας παρὰ τινι ἀγύρτη εἰς τὴν δι' ὑδραργυρικῶν εἰσπνοῶν θεραπείαν. Οἱ δυστυχεῖς ἀσθενεῖς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θεραπείας ἔπαθον ὀξεῖαν ὑδραργυρικὴν δηλητηρίασιν μετὰ σοβαρᾶς στοματίτιδος, ἥτις

κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόπτωσιν σχεδὸν ὅλων τῶν ὀδόντων ὡς καὶ εἰς ἄλλας σοβαρὰς διαταραχάς. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀτελεστάτης ταύτης θεραπείας ἦτο ἡ γενικὴ παραλύσις, ἣτις βασανίζει μέχρι τῆς σήμερον ἀκόμη δύο δυστυχεῖς ὑπάρξεις.

Οἱ τοιοῦτοι ἀγύρται ἢ ὀρθότερον εἰπεῖν οἱ κακοῦργοι οὗτοι, τοὺς ὁποίους δυστυχῶς ἀνέχεται εἰσέτι ἡ δικαιοσύνη, δὲν ἔπρεπε νὰ καταδικασθῶσιν εἰς ἰσόβια δεσμά, ὅπως παύσῃ ἐπὶ τέλους τὸ ὀλέθριον αὐτῶν ἔργον, τὸ ὁποῖον τὶς οἶδε πόσα θύματα ἀριθμεῖ μέχρι σήμερον; Διὰ τὴν δικαιοσύνην, ἣτις σήμερον τιμωρεῖ τὸν αὐστηρῶς τοὺς ἐγκληματίας, ἀδιαφορεῖ πρὸ τοῦ ἀγύρτου τοῦ ἐπίσης ἐπικινδύνου ἴσως δὲ καὶ ἐπικινδυνωδεστέρου τούτου ἐγκληματίου καὶ κακούργου;

Ἐκτὸς τούτων ὅμως τῶν ἀγυρτῶν τῶν παρανόμως ἐξασκούντων ὑπάρχουσιν ἀπανταχοῦ τῆς ὑψηλίου καὶ οἱ **διπλωματοῦχοι ἀγύρται**, ἰδίως εἰς τὴν περὶ τὰ ἀφροδίσια εἰδικότητα. Οὗτοι διὰ διαφόρων ψευδῶν εἰδοποιήσεων καὶ ἀναρμόστων διαφημίσεων διὰ ψευδῶν ἐπίσης καὶ ἀνυπάρκτων τίτλων δελεάζουσι δυστυχεῖς τινὰς ἀσθενεῖς, διαγιγνώσκουσιν εἰς αὐτοὺς καὶ θεραπεύουσιν ἐν γνώσει ἀνύπαρκτα νοσήματα καὶ οὕτως αἰσχροκερδοῦσιν ἐκμεταλλεῦμενοι διὰ τοῦ αἰσχροτέρου τρόπου τὰ θύματά των. Οἱ ἀγύρται οὗτοι προσπαθοῦσι διὰ παντὸς τρόπου νὰ ἐξαναγκάσωσι τὸ θῦμά των νὰ ὑποστῇ ὑπ' αὐτῶν τὴν προτεινομένην θεραπείαν τοῦ ἀνυπάρκτου σοβαρωτάτου νοσήματος, πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ σκοποῦ των τούτου ἐπιδεικνύουσι διαφόρους ἀπαισίας εἰκόνας παριστώσας συφιλιδικοὺς ἢ βλεννοροϊκοὺς ἀναλόγως τῆς τεθείσης διαγνώσεως, περιγράφουσιν εἶτα διὰ τῶν ζοφερωτέρων χρωμάτων τὸ μέλλον τοῦ ἀσθενοῦς ἐν ἧ περιπτώσει δὲν θεραπευθῆ διὰ τῆς **εἰδικῆς αὐτῶν μεθόδου** καὶ ἀπαιτοῦσιν ὑπέρογκόν τι ποσὸν ὡς ἀμοιβὴν τῆς ἀγυρτείας

των. Εὐτυχῶς οἱ πλεῖστοι τῶν ἀσθενῶν δὲν ἐμπίπτουσιν εἰς τὴν παγίδα τῶν ἀγυρτῶν διότι ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ των συμβουλευονται καὶ εὐσυνειδήτους τινὰς ἰατροὺς, παρὰ τῶν ὁποίων πρὸς μεγάλην των χαρὰν μανθάνουσιν ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Τινὲς ὅμως τῶν ἀσθενῶν πείθονται εἰς τοὺς λόγους τῶν ἀγυρτῶν καὶ πίπτουσιν οὕτω θύματα τῆς αἰσχροκερδίας αὐτῶν.

Δυσκόλως δύναται τις νὰ φαντασθῆ μέρος τίνος σημείου φθάνουσιν αἱ ἀγυρτεῖαι ἰατρῶν (!;) τινων.

Ἄγυρτης θεραπεύει δι' εἰδικῆς Ἀλεξίνης τὴν σύφιλιν ἐντὸς μηνῶν τινων, ἐπιτρέπει δὲ καὶ τὸν γάμον εἰς τὸν οὕτω ἰαθέντα(;) ἀσθενῆ!

Ἄλλος ἠλεκτροθεραπευτῆς ἀγύρτης ἐθεράπευεν ἐπὶ μακρὸν συφιλιδικὸν ἔλκος διὰ φαραδικοῦ ἠλεκτροσμοῦ.

Ἄλλος ἀγύρτης ἐχαράκτηρησε ψωριατικὴν πελάτιδα ὡς συφιλιδικήν, βασιζὼν τὴν διάγνωσίν του ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ μικροβίου τῆς συφίλιδος ἐντὸς τῶν οὖρων, τὰ ὁποῖα ἐξήταζεν ἀπλῶς διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ πρὸ τῆς ἀσθενοῦς.

Μεγαλόσχημός τις ἀγύρτης θεραπεύει τὴν χρονιωτάτην βλεννόρροϊαν ἐντὸς 5 ἡμερῶν, τὴν δὲ σύφιλιν ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἐκτροπικῶς καὶ ῥιζικῶς—ὡς δημοσιεύει—διὰ τῆς μεθόδου τοῦ καθηγητοῦ Hallopeau!

Ἄλλος ἰατρός(;) θεραπεύει τὰ μᾶλλον χρόνια καὶ ἐπίμονα νοσήματα τῆς οὐρήθρας ἀνωδύνως ἐντὸς ὀλίγων ἐπισκέψεων!

Θὰ ἠδυνάμην νὰ παρατάξω σειρὰν τοιούτων φροικαστικῶν τερατουρημάτων ἢ μᾶλλον κακουρημάτων τῶν ἀγυρτῶν, θεωρῶ ὅμως τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀρκετά, ὅπως σχηματίσῃ ὁ ἀναγνώστης ἰδέαν τινὰ περὶ αὐτῶν. Ἐλπίζωμεν, ὅτι τὸ κατ' ἔτος τοῦτο ἐν Δρέσδῃ συνερχόμενον συνέδριον πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισίων νόσων, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ συζητηθῆ τὸ ζήτημα τῆς

ἀγυρτείας, θὰ ἐξευρεθῆ ἐπὶ τέλους μέσον τι ἀποτελεσματικὸν πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῆς καὶ ἀπαλλαγὴν οὕτω τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν ἀσυνειδήτων τούτων ὄντων τῶν ἀποκαλουμένων ἀγυρτῶν. Ἔως τότε ὅμως θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον τὸ συμβούλιον τῶν ἰατρικῶν ὑποθέσεων ἐνταῦθα ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν δημοσίευσιν τῶν ἀγυρτικῶν εἰδοποιήσεων εἰς τὰ φύλλα, ὅπως ἀναχαιτισθῆ τὸ καταστρεπτικὸν ἔργον τῆς ἀγυρτείας.

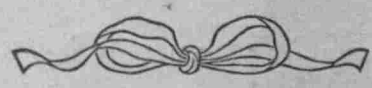
ΕΠΕΞΗΓΗΣΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΤΙΝΩΝ ὈΡΩΝ

- Βάλανος**—κεφαλή τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου.
- Γεννητικὴ νευρασθένεια**—ἡ νευρασθένεια ἣτις ἀναφαίνεται μετὰ παθήσεις τῶν γεννητικῶν ὀργάνων.
- Διήθημα**—ὁμοιόμορφος ἐξόγκωσις καὶ συμπύκνωσις τμημάτων τινῶν διαφόρων ὀργάνων, συνεπεία ἐναποθέσεως προϊόντων φλεγμονῆς τινος καὶ ἄλλων ἐν αὐτοῖς.
- Ἐκκριμα**—κοινῶς τρέξιμον.
- Ἐξοίδησις**—ἐξόγκωσις, πρήξιμον.
- Ἐπιδιδυμῖς**—μικρὸν καὶ ἐπίμηκες σῶμα κείμενον ἐπὶ τοῦ ἄνω καὶ ὀπισθίου χείλους τοῦ ὄρχεος.
- Ἴνες**—τὸ ἐντὸς τῶν οὖρων ὑπὸ μορφὴν νημάτων ἔκκριμα τῆς οὐρήθρας, κοινῶς κλωσταί.
- Δυμφατικοὶ ἀδένες**—κοινῶς γαργαλίθρες.
- Πέος**—ἀνδρικὸν μόνιον, κοινῶς φύσις.
- Πόσθη**—ἡ καλύπτουσα τὴν βάλανον πτυχή τοῦ δέρματος.
- Προστάτης**—σπουδαῖον ὄργανον κείμενον πρὸ τῆς κύστεως πέριξ τοῦ ὀπισθίου τμήματος τῆς οὐρήθρας.
- Πῦον**—κοινῶς ἔμπυον.
- Ροδάνθη**—ἐξάνθημα ὑπὸ μορφὴν ἐρυθρῶν κηλίδων, τῶν ὁποίων ἡ ἐρυθρότης ἐξαφανίζεται κατὰ τὴν πίεσιν.
- Σάλπιγξ**—ἔσωτερικὸν γεννητικὸν ὄργανον τῆς γυναικός. Σωλὴν δι' οὗ συγκοινωνεῖ ἡ ὤθηκη μετὰ τῆς μήτρας.
- Σπερματοδόχοι κύστεις**—μικραὶ κύστεις ὀπισθεν τῆς οὐροδόχου κύστεως, ἐν αἷς συναθροίζεται τὸ ἐντὸς τῶν ὄρχεων παρασκευαζόμενον σπέρμα.
- Ἐπερώα**—κοινῶς οὐρανίσκος.
- Φυμάτιον**—μικρὸν ἐξόγκωμα.

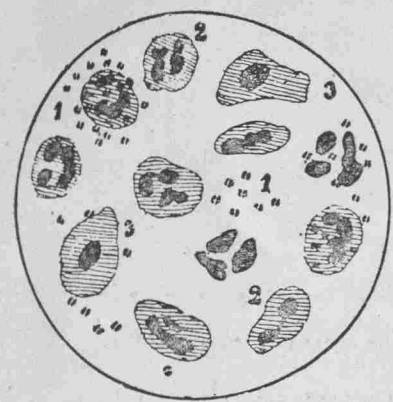
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

—ο—ο—ο—

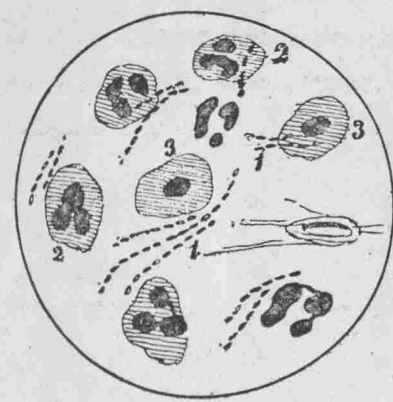
	Σελίς
Πρόλογος	6
1. Ἀφροδίσια νοσήματα	7— 9
2. Βλεννόρροια	10—17
3. Μαλακὸν ἔλκος	18
4. Σύφιλις	19—33
5. Ἀτομικὴ προφύλαξις ἀπὸ τῶν ἀφροδι- σίων νοσημάτων	34—40
6. Γάμος καὶ ἀφροδίσια νοσήματα	41—43
7. Καταπολέμησις τῶν ἀφροδισίων νοση- μάτων	44—52
8. Ἀγυρτεία καὶ ἀφροδίσια νοσήματα	53—56
Ἐπεξηγήσεις ἐπιστημονικῶν τινῶν ὄρων	57

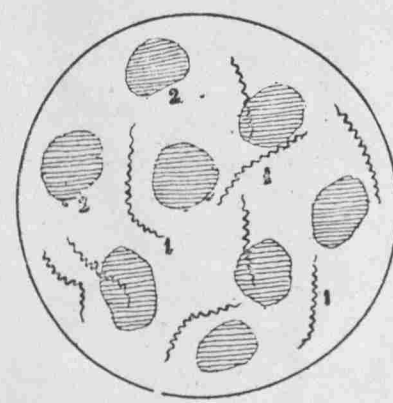
SISMANOGLIO
MEGARO

1). Μικρόβια τῆς βλεννορροίας. 2). Πυροσφαίρια. 3). Ἐπιθήλια.
Μεγέθυνσις 1 : 1100.

1). Μικροβίον τοῦ μαλακοῦ ἔλκουσ. 2). Πυροσφαίρια. 3). Ἐπιθήλια.
Μεγέθυνσις 1 : 1100.

1). Μικρόβια τῆς σφιλίδος. 2). Ἐρυθρὰ αἰμοσφαίρια.
Μεγέθυνσις 1 : 1250.

